

B.R.0052-6-26/2009

PROTOKÓŁ NR 26/2009

posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, które odbyło się 20 kwietnia 2009 r. w sali posiedzeń komisji Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu przy ul. Mątewskiej 17. Obradom przewodniczył Andrzej Sieradzki, Przewodniczący Komisji.

Zaproszeni goście:

1. Marek Pruś – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
2. Jarosław Marciniak – Prezes CUIAVIA OSM w Inowrocławiu
3. Piotr Kuta – Powiatowy Lekarz Weterynarii
4. Józef Frontczak – Radny Gminy Dąbrowa Biskupia
5. Zenon Bąkowski – Radny Rady Powiatu Inowrocławskiego

Posiedzenie komisji rozpoczęło się o godz. 11.00, a zakończyło się o godz. 13.00.

Obecni według listy obecności, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia oraz stwierdzenie quorum.
2. Przyjęcie protokołu ostatniego posiedzenia.
3. Zaopiniowanie projektu uchwały Rady Powiatu Inowrocławskiego w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok.
4. Spotkanie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.
5. Spotkanie z przedstawicielem OSM w Inowrocławiu.
6. Sprawy bieżące.

Ad. 1

Przewodniczący komisji Andrzej Sieradzki dokonał otwarcia posiedzenia. Powitał członków komisji oraz zaproszonych gości, na podstawie list obecności stwierdził prawomocność obrad.

Przewodniczący przedstawił porządek obrad i zapytał, czy ktoś z członków komisji chciałby wnieść uwagi do proponowanego porządku obrad. Członkowie komisji nie wnieśli żadnych uwag, propozycji i zmian do porządku obrad i przyjęli go jednogłośnie.

Ad. 2

Przewodniczący Komisji Andrzej Sieradzki poinformował, że protokół ostatniego posiedzenia został sporządzony i znajduje się w Biurze Rady. Nikt nie zgłosił żadnych uwag do jego treści. Zaproponował przyjęcie protokołu przez członków Komisji. Protokół przyjęto jednogłośnie.

Ad. 3

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Marek Prus przedstawił projekt uchwały Rady Powiatu Inowrocławskiego w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora sanitarnego w Inowrocławiu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok (projekt ten stanowi załącznik nr 2 do protokołu). Uzasadził potrzebę wywołania uchwały i wniósł o pozytywne zaopiniowanie.

Radny Leonard Maciejewski poprosił Inspektora Sanitarnego o wyrażenie opinii dotyczącej stanu higienicznego jeziora Gopło w kontekście zamiaru powstania kopalni odkrywkowej. Zapytał, jaki był w ubiegłym roku stan higieniczny wody kąpielisk jeziora Gopło. Radny poruszył również kwestię elektrowni wiatrowych funkcjonujących na terenie naszego powiatu i poprosił o opinię na ten temat

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny odpowiedział, że co do jeziora Gopło, według otrzymanych informacji wynika, że poziom wody stale obniża się i stąd też zaniepokojenie społeczeństwa. Konkretnie opracowania w tym zakresie jeszcze nie dotarły do Powiatowej Inspekcji Sanitarnej, która nie może działać na wyrost i podejmować decyzji. Jeśli chodzi o kąpieliska, są tzw. niestrzeżone kąpieliska zwyczajowe (jezioro pakoskie, jezioro w Tucznie), kąpieliska dzikie (jezioro Gopło). Nie wszystkie kąpieliska są do nas zgłaszane, jeśli nie ma zgłoszenia, to Stacja sama, z własnej inicjatywy, nie pobiera próbek. Z poboru próbek następuje ocena jakości wody – może być ona przydatna lub nieprzydatna. W przypadku elektrowni wiatrowych – główny zarzut to

zakłócanie cyklu rozwojowego i gniazdowego ptaków oraz duży hałas. Jednym z warunków wydania pozwolenia na istnienie takich elektrowni jest lokalizacja. Nie mogą one znajdować się zbyt blisko mieszkań ludzkich.

Przewodniczący komisji Andrzej Sieradzki stwierdził, że tendencja do odnawialnych źródeł energii jest bardzo mocna. Energii w przyrodzie jest dużo, nie potrafimy jej jednak kumulować. Następnie zapytał o jakość wody z ujęć wodociągów w mieście i w gminach. Z przedstawionych informacji wynika, iż pomimo postępu technologicznego w uzdatnianiu wody, nie wszystkie ujęcia spełniają normy manganu i żelaza.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny odpowiedział, że jeżeli chodzi o żelazo, nie stanowi ono bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia. Wysoki poziom żelaza w wodzie to głównie efekt występowania starych elementów, np. rur, muszą być one wymieniane, należy również instalować oczyszczalnie, odpowiednie filtry. Mangan natomiast jest bardzo trudny do usunięcia, jest kilka wodociągów, które zostały warunkowo dopuszczone do użytku. Przedsiębiorstwa produkujące wodę dostały postanowienia bądź decyzje, z których wynika do kiedy mają usunąć te przekroczenia.

Radny Zenon Bąkowski zapytał o powstające na terenie Powiatu Inowrocławskiego dwie biogazownie.

Inspektor Sanitarny poinformował, że według jego wiedzy biogazownie nie są jeszcze oddane do użytkowania, są w budowie. Projekt ten realizuje polsko – niemiecka firma, postawiono trzy zbiorniki na gaz. Biogazownia ma być oparta na surowcach roślinnych i w związku z tym zostały pozawierane kontrakty z rolnikami na produkcję tych roślin. Jeśli chodzi o wodę do tej produkcji – zostały zbudowane dwa stawy zalewowe i stamtąd będzie ona odprowadzana.

Przewodniczący komisji zaproponował posiedzenie wyjazdowe i zapoznanie się z tą nową technologią na miejscu.

Członkowie komisji nie mieli więcej uwag ani pytań i pozytywnie jednogłośnie zaopiniowali przedstawiony projekt uchwały.

Ad 4.

Powiatowy Lekarz Weterynarii Piotr Kuta przedstawił informację o stanie bezpieczeństwa sanitarno – weterynaryjnego na obszarze Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok (informacja stanowi załącznik nr 3 do protokołu). Dodał, że stan bezpieczeństwa sanitarno – weterynaryjnego powiatu za ubiegły rok był pomyślny. Nie odnotowano na terenie powiatu żadnych

zachorowań na choroby zakaźne zwierząt, które miałyby duże znaczenie gospodarcze i spowodowały duże straty.

Radny Józef Frontczak podniósł problem potraconych psów, czy kotów leżących na poboczach ulic również innej zwierzyny łownej. Zapytał kto odpowiada za likwidację zwłok zwierząt.

Powiatowy Lekarz Weterynarii odpowiedział, że z punktu widzenia formalno - prawnego sprawa jest oczywista, odpowiada właściciel, użytkownik, administrator drogi. Zazwyczaj jest jednak tak, że z drogi zostaje to przerzucone poza pas jezdni, na pole lub nieużytek. Jest to zadanie własne gmin. Zbiórka i utylizacja zwłok zwierząt gospodarskich jest finansowana z budżetu państwa.

Radny Leonard Maciejewski zapytał o enzootyczną białaczkę bydła, na jakim poziomie utrzymuje się ta choroba ? Zwrócił uwagę na zbyt małą, jego zdaniem, ilość szczepień psów. Zapytał w jaki sposób utylizowane są chore świnie i jakie choroby dotykają drób.

Powiatowy Lekarz Weterynarii odpowiedział, że sytuacja jest bardzo pomyślna obecnie na terenie Powiatu Inowrocławskiego nie stwierdzono wystąpienia enzootycznej białaczki bydła. Lada moment Powiat Inowrocławski zostanie uznany za urzędowo wolny od białaczki. Wirus białaczki bydła nie jest niebezpieczny dla ludzi. Zakażone zwierze klinicznie jest zdrowe, nie wykazuje żadnych objawów choroby.

Radny Zenon Bąkowski zapytał, czy jeśli stado jest odnawialne zdarza się, że zakupiona sztuka może być zakażona?

Powiatowy Lekarz Weterynarii odpowiedział, że zgodnie z obowiązującymi przepisami zakup zwierzęcia do stada musi być dokonany tylko ze stada uznanego za urzędowo wolne. Jeśli chodzi o szczepienia psów przeciwko wściekliznie, jest to ustawowy obowiązek dla każdego posiadacza psa (3-6 m-c życia), szczepienie kotów jest dobrowolne. Nie wszyscy właściciele wywiązują się z tego obowiązku, średnio rocznie jest około 300 pokąsań ludzi przez psy. Szczepień dokonują lekarze weterynarii wolnej praktyki. Jeśli chodzi o umieralność drobiu, to najczęściej jest ona wynikiem uduszenia się w transporcie i złych warunków przewozu.

Członkowie komisji nie mieli więcej uwag ani pytań i pozytywnie jednogłośnie przyjęli przedstawioną informację.

Ad. 5

Przewodniczący komisji Andrzej Sieradzki powitał Prezesa Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Inowrocławiu Jarosława Marciniaka i podziękował mu za przybycie.

Prezes OSM Jarosław Marciniak powiedział, że w spółdzielni nastąpiły zmiany, powołano nowego prezesa i jego zastępcę. Wszystkie działania miały na celu uaktywnienie spółdzielni mleczarskiej na rynku krajowym i zagranicznym. Rok ubiegły był bardzo trudny, było to spowodowane nadprodukcją mleka w kraju, zakorkowały się kanały eksportowe szczególnie mleka w proszku. Dziś staramy się przywracać te produkty i wyroby, które od jakiegoś czasu przestały funkcjonować, poszerzamy liczbę swoich odbiorców (duże sieci handlowe). Współpracujemy z 70 placówkami zbiorowego żywienia w województwie kujawsko – pomorskim, ponadto obsługujemy bezpośrednio ponad 170 sklepów detalicznych. Średnia cena wypłacona rolnikowi za mleko w miesiącu marcu wyniosła 0,87 zł netto, jest ona zadawalająca w porównaniu do średniej ceny w kraju, lecz dla rolnika zadawalająca byłaby cena na poziomie 1 zł – 1,10 zł. Warunki rynkowe nie pozwalają jednak na to, ponieważ jest duża nadprodukcja mleka. Staramy się za wszelką cenę utrzymać samodzielność inowrocławskiej spółdzielni, nie dopuścić do połączenia z innymi podmiotami. Prezes spółdzielni dodał, że próbujemy rozwijać się, złożyliśmy wniosek o dofinansowanie linii technologicznej ultrafiltracji, co poszerzy nam gamę twarogów. Obecnie do produkcji 1 kg twarogu metodą tradycyjną potrzeba około 7,5 l mleka, jeżeli udałoby się wprowadzić metodę ultrafiltracji, wystarczą 3 l mleka.

Radny Józef Frontczak zapytał o liczbę dostawców mleka.

Jarosław Marciniak odpowiedział, że obecnie mamy 710 dostawców mleka, dziennie skup mleka wynosi 150 tys. Litrów.

Radny Leonard Maciejewski pochwalił działania zmierzające do utrzymania samodzielności spółdzielni, jednak zapytał czy poradzi sobie ona. Zapytał, jaki procent globalnej produkcji mleka na terenie naszego powiatu skupuje spółdzielnia. Czy są rolnicy, którzy nie są w stanie spełnić ilościowego kryterium przy odbiorze mleka, a chcieliby współpracować ze spółdzielnią? Czy dyrekcja spółdzielni przewiduje fuzję z innymi podmiotami.

Prezes Jarosław Marciniak odpowiedział, że bezpośrednio nie jesteśmy eksporterami mleka w proszku za granicę, robiliśmy to za pośrednictwem różnych spółek handlu zagranicznego ale przestało być to opłacalne. Nie robimy ograniczeń jeśli chodzi o rolników, lecz muszą oni posiadać tyle krów, aby produkcja mleka opłacała się im. Pan Prezes poinformował, że obecnie staramy

się ograniczyć produkcję mleka w proszku do około 30 %, jeśli uda się to uczynić, to będziemy w stanie pozostać samodzielną, dobrze zorganizowaną spółdzielnią. Chcemy iść w kierunku zdrowiej żywności, planujemy promocję jako producent regionalny zdrowej żywności. Mamy bardzo dobre warunki jeśli chodzi o halę produkcyjną i zaplecze socjalne.

Radny Leonard Maciejewski zapytał w jaki sposób jest wykorzystywana serwantka.

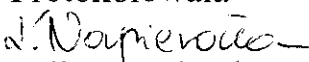
Pan Prezes odpowiedział, że nie jest ona suszona ponieważ koszty jej produkcji są bardzo duże i nie płaca się to. Obecnie spółdzielnia mleczarska sprzedaje tą serwantkę rolnikom a duże nadzieje wiąże nowo powstającą biogazownią w Szarleju, która jest gotowa zagospodarować ten produkt.

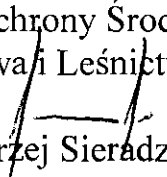
Przewodniczący komisji podziękował Prezesowi Jarosławowi Marciniakowi za udział w posiedzeniu komisji.

Ad 6.

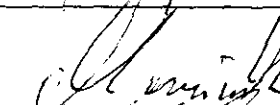

W sprawach bieżących nie poruszono żadnych tematów.

Na tym zakończono posiedzenie komisji.

Protokołowała

Karolina Napierała

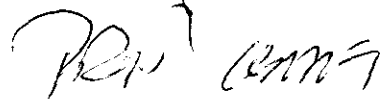
Przewodniczący
Komisji Ochrony Środowiska,
Rolnictwa i Leśnictwa

Andrzej Sieradzki

**Lista obecności członków
Komisji Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
na posiedzeniu w dniu ...20 kwietnia 2009...**

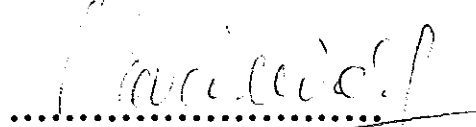
l.p.	Nazwisko i imię	Podpis
1.	Sieradzki Andrzej – przewodniczący	
2.	Marciniak Longin – z-ca przewodniczącego	
3.	Kawka Bogusław	
4.	Kryszak Feliks	miedobczyński
5.	Maciejewski Leonard	

Zaproszeni goście:

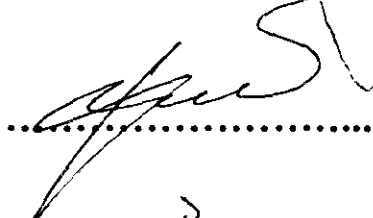
1. Marek Pomiś.....
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

.....

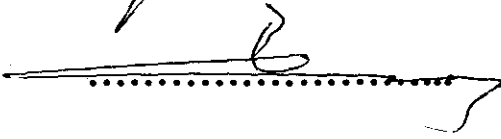
2. Jerzy Monech.....
Prezes CUIANIF OSM i Innowacji

.....

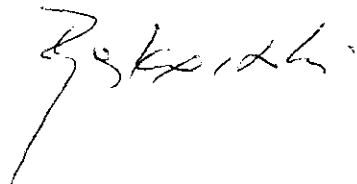
3. Piotr Dula.....
Powiatowy lekarz weterynarii

.....

4. Józef Trontarek.....
Radny Gminy Dąbrowa Biskupia

.....

Bogusław Kawka

projekt

**UCHWAŁA Nr ...../...../2009
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia ..... kwietnia 2009 r.**

w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm. ¹⁾) oraz art. 12a ust.3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm. ²⁾) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego**

Piotr Czarnolewski

Nie wpisać
pod
(b.oh.s) 11-332/06
mgr Jadwiga Kakiel
radca prawny

RADCA PRAWNY

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 143, poz. 1032, Nr 170, poz. 1217, Nr 171, poz. 1225 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106.

**UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr ...../...../2009
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia ..... kwietnia 2009 r.**

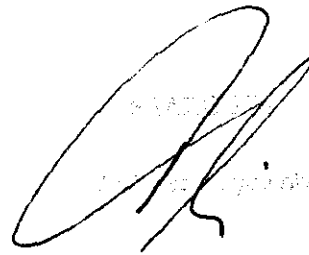
w sprawie przyjęcia informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok.

Podjęcie przedmiotowej uchwały uzasadniają następujące okoliczności faktyczne.

Zgodnie z wymogami ustawowymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu przedłożył „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Inowrocławskiego za 2008 rok”.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) oraz art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851, z późn. zm.).

Przepisy te stanowią, iż do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady, do których należy rozpatrywanie przynajmniej raz na rok informacji właściwego inspektora sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
Inowrocław

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu

**Informacja o stanie
bezpieczeństwa
sanitarnego powiatu
inowrocławskiego
za 2008 rok**

Inowrocław

Luty 2009

Spis treści

	Streszczenie Informacji o stanie bezpieczeństwa stanu sanitarnego powiatu inowrocławskiego za 2008r.....	2
I	Wstęp	12
II	Nadzór przeciwepidemiczny.....	14
	Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych zarejestrowanych przez PSSE w Inowrocławiu w 2008 roku w porównaniu z 2007 rokiem.....	14
III	Jakość wody przeznaczonej do spożycia	27
IV	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	32
V	Stan sanitarny obiektów i urządzeń użyteczności publicznej i kąpielisk	35
VI	Ocena stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej.....	38
VII	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	45
VIII	Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych	53
IX	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	61
X	Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia	66
	Podsumowanie	73

Streszczenie Informacji o stanie bezpieczeństwa stanu sanitarnego powiatu inowrocławskiego za 2008r.

I. Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno – sanitarnymi warunkami, jakie powinien spełnić personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu realizuje zadania poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, a wprowadzony i ciągle doskonalony system jakości gwarantuje jego ujednoczenie, co zapewnia wysoki poziom jakości przeprowadzanych inspekcji oraz wykonywanych badań.

II. Nadzór przeciwepidemiczny

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych zarejestrowanych przez PSSE w Inowrocławiu w 2008 roku w porównaniu z 2007 rokiem

1. Nie wystąpiły choroby takie jak: cholera, odra, ospa prawdziwa, ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14, błonica, bruceloza, tężec, malaria, żółta gorączka, włośnica, wścieklizna, pryszczycza (podobnie jak w 2007 roku).
Nie rejestrowano także duru brzuszego i durów rzekomych, czerwonki bakteryjnej, zakażenia powolnymi wirusami OUN, błonicy, tężca, choroby Creutzfeldta – Jacoba.
2. Na poziomie 2007 roku występowały zachorowania na: bakteryjne zakażenia pokarmowe, chorobę meningokokową, styczość i narażenie na wściekliznę / potrzebę szczepień, tasiemczycę, glistnicę i toksokarozę.
3. Zarejestrowano spadek zachorowań na: salmonellozy, bakteryjne zatrucia pokarmowe, lambliozę, biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2, różycę, chorobę z Lyme (boreliozę), wirusowe zapalenie opon mózgowych, wirusowe zapalenie mózgu, różyczkę, WZW typu C, świerzb, zapalenie płuc o etiologii zakaźnej, inne zatrucia.
Nastąpił znaczny spadek nowo wykrytych zakażeń HCV.
4. Nie zarejestrowano chorób, które wystąpiły w roku 2007: inne bakteryjne zatrucia pokarmowe, nie określone, inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2, różycę, wirusowe zapalenie mózgu, nie określone, WZW typu A, bezobjawowego stanu zakażenia wirusem HIV, cytomegalii.
5. Wystąpił minimalny (o jedno – dwa) wzrost zachorowań na choroby zakaźne takie jak: krztusiec, posocznica gronkowcowa, WZW typu B+C, WZW typu B, bąblowicę, chorobę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae, posocznicę bakteryjną noworodka.
6. Znaczny wzrost zachorowań na zachorowania grypopochodne.
7. Znaczny wzrost zachorowań na płonicę i ospę wietrzną.

III. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

1. Nadzorem Sekcji N.HK objęto 38 wodociągów.
2. Ogółem przeprowadzono 66 kontroli.
3. Wydano 23 decyzje dotyczących naruszeń wymagań.
4. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to nieodpowiednia jakość wody w zakresie zawartości żelaza i manganu, niezgodna z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61 poz. 417)
5. Nadzór nad obiektami dostarczającymi wodę do spożycia oraz pobór próbek wody do badań prowadzony był w formie monitoringu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2007r. Nr 61 poz.417) oraz na podstawie art.13 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006r. Nr 123, poz. 858).
6. Na podstawie w/w rozporządzenia wszystkie wodociągi rozdzielono i scharakteryzowano w 4 grupach według wielkości produkcji:
  - < 100 m³ wody na dobę,
  - 100-1000 m³ wody/dobę,
  - 1000 – 10000 m³wody/dobę,
  - 10000 – 100000 m³wody/dobę.
7. Stwierdzono nieprawidłową jakość wody w zakresie fizyko-chemicznym w grupie wodociągów o produkcji:

< 100 m³ wody na dobę

- Domu Pomocy Społecznej w Warzynie gm Gniewkowo.
- Gospodarstwa Rolnego „KOM-ROL” Kobylniki – Piaski.
- Gospodarstwa Sadowniczego „KOM-ROL” Kobylniki – Popowo.

Nieprawidłowości najczęściej dotyczyły ponad normatywnych ilości manganu, żelaza, a także jonu amonowego i mętności (oraz azotynów-Popowo).

Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte.

100-1000 m³ wody/dobę:

- Strzemkowo gm. Kruszwica
- Brześć gm. Kruszwica
- Pakość ul Jankowska
- Kościelec gm. Pakość
- Parchanie gm. Dąbrowa Biskupia
- Jaksice gm. Inowrocław
- Pakość ul. Inowrocławska
- „Bonduelle Polska” Gniewkowo

Nieprawidłowości najczęściej dotyczyły ponad normatywnych ilości manganu, żelaza i mętności (rzadziej jonu amonowego - „Bonduelle Polska” Gniewkowo, Parchanie, Pakość ul. Inowrocławska).

Na stwierdzone nieprawidłowości zostały wydane decyzje administracyjne, które są w trakcie realizacji.

1000 – 10000 m³wody/dobę

- Gniewkowo
- Wierzejewice gm. Janikowo

W przypadku Gniewkowa nieprawidłowości dotyczyły ponad normatywnych ilości azotynów, jonu amonowego, żelaza i manganu.

Na stwierdzone nieprawidłowości zostały wydane decyzje administracyjne, które są w trakcie realizacji.

Ponadto udzielono odstępstwa od jakości wody dla azotynów.

W przypadku Wierzejewic nieprawidłowości dotyczyły ponad normatywnych ilości manganu.

Nieprawidłowości zostały usunięte.

10000 – 100000 m³wody/dobę

- Inowrocław Trzaski

W 2008 roku jakość wody z wodociągu Inowrocław Trzaski odpowiadała wymaganiom sanitarnym, jednakże w niektórych badanych próbkach wody z sieci stwierdzano minimalne przekroczenia żelaza, nie potwierdzone badaniami kontrolnymi.

IV. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Zapobiegawczy nadzór sanitarny realizował zadania wynikające z :

- ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2006r. Nr 122, poz. 851z późn. zm.) :

1. Uzgadniał projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (15).

W 5 przypadkach wnoszono uwagi dotyczące m.in. określenia terminu likwidacji zbiorników na nieczystości po wykonaniu sieci kanalizacji sanitarnej, zaprojektowania zieleni izolacyjnej, prowadzenia w budynkach mieszkalno-usługowych i na terenach mieszkalno-usługowych tylko takiego rodzaju działalności, która nie będzie powodować uciążliwości dla mieszkańców, wprowadzenie skutecznych zabezpieczeń, umożliwiających dochowanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej, usytuowanych w sąsiedztwie dróg.

2. Uzgadniał dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącą budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych (51).

3. Uczestniczył w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych (62).

W jednym przypadku wniesiono uwagę dotyczącą wdrożenia postępowania mającego na celu ochrony zdrowia pracowników.

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008r. Nr 25, poz.150, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227):

1. Uzgadniał warunki do decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych na realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (70).

W 55 przypadkach wniesiono uwagi mające na celu ochronę zdrowia ludzi.

2. Wydawał opinie o konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu (78).

W 29 przypadkach wymagano raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

V. Stan sanitarny obiektów i urządzeń użyteczności publicznej i kąpielisk

1. Nadzorem Sekcji N.HK objęto 545 obiektów.

2. Ogółem przeprowadzono 525 kontroli.

3. Wydano 13 decyzji dotyczących naruszeń wymagań, nałożono 3 mandaty karne na kwotę 350 zł.

W 2008r. przeprowadzono 520 kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej takich jak:

- Ustępy publiczne
- Baseny kąpielowe – kryte, odkryte
- Domy Pomocy Społecznej
- Hotele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie
- Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z w/w usług
- Dworce autobusowe i kolejowe
- Inne obiekty użyteczności publicznej , do których zaliczono:
  1. Apteki
  2. Przystanki
  3. Cmentarze
  4. Obiekty sportowe
  5. Parki
  6. Targowiska
  7. Transport osobowy
  8. Obiekty kulturalno-widowiskowe
  9. Zakład Usług Sanitarnych
- Kąpieliska
  1. niestrzeżone kąpieliska tzw. „zwyczajowe”
    - Janikowo - jezioro Pakoskie
    - Tuczno gm. Złotniki Kujawskie - jezioro Tuczno
  2. niestrzeżone kąpieliska tzw. „dzikie”:
    - Kruszwica „Grodztwo” – jezioro Gopło
    - Kruszwica „Półwysep” - jezioro Gopło
    - Tryszczyń gm. Kruszwica - jezioro Tryszczyńskie

Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości w większości obiektów.

Pewne nieprawidłowości stwierdzono w niektórych zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej lub nałożeniem mandatu.

VI. Ocena stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej

1. W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 286 kontroli.
2. Wydano 24 decyzje dotyczące naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3. Wydano 25 postanowień.
4. Mandatów i grzywien nie nakładano.

• Szpital

Zaopatrzenie w wodę zapewnia wodociąg publiczny Inowrocław. Jakość wody odpowiada wymaganiom sanitarnym. Gospodarka odpadami nie budziła zastrzeżeń.

Kontrola w pralni nie wykazała uchybień sanitarno-technicznych. Dokonywane są przeglądy wentylacji (przeglądy wentylacji grawitacyjnej wykonywane są przez Zakład Kominiarski Pana Czerniaka Inowrocławiu, raz w roku. Przeglądy wentylacji mechanicznej i klimatyzacji wykonywane są przez Sekcję Wentylacji i Klimatyzacji PSZOZ w Inowrocławiu).

Czynności sprzątające z dniem 1 października 2008r. przejęła firma: Spółdzielnia Inwalidów „Naprzód” w Krakowie, Oddział Łódź, ul. Traktorowa 128.

• Sanatoria i szpitale uzdrowiskowe

Wszystkie sanatoria korzystają z wodociągu publicznego Inowrocław, jakość wody odpowiada wymaganiom sanitarnym. W porównaniu do lat ubiegłych nastąpiła poprawa stanu sanitarno-technicznego w części hotelowej wynikająca nie tylko z nałożonych decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego ale także z inicjatywy gestorów. Nadal trwa modernizacja (kapitałny remont) szpitala uzdrowiskowego w „Solankach”. Gospodarka odpadami nie budziła zastrzeżeń.

Nieprawidłowości na terenie obiektów w postępowaniu z bielizną nie odnotowano.

• Przychodnie, ośrodki i poradnie

Wszystkie zakłady leczenia ambulatoryjnego korzystają nadal z wodociągów publicznych danych miejscowości. Jakość wody z wodociągu publicznego Inowrocław i w pozostałych miejscowościach (oprócz wodociągu Pakość- zwiększona zawartość: manganu, amoniaku, żelaza i mętność oraz Gniewkowa- zwiększona zawartość: żelaza, manganu, amoniaku, jonu amonowego i azotynów) odpowiada wymaganiom sanitarnym.

Nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze sprzątnięciem i utrzymaniem czystości.

Sposób postępowania z odpadami był podobny jak w latach poprzednich i zgodny z opracowanymi programami gospodarowania odpadami niebezpiecznymi medycznymi oraz z umowami zawartymi z firmami mającymi uprawnienia do odbioru odpadów komunalnych. Bielizna nadal jest odwożona się do prania w pralni centralnej Szpitala Powiatowego w Inowrocławiu. Nieprawidłowości w transporcie i składowaniu bielizny nie stwierdzono.

W użytku znajduje się również bielizna jednorazowa.

• Pogotowie ratunkowe, medyczne laboratoria diagnostyczne, pracownie protetyki, stomatologii i ortodoncji, zakłady rehabilitacji leczniczej

Wszystkie zakłady korzystają nadal z wodociągu publicznego Inowrocław.

Jakość z wodociągu publicznego w Inowrocławiu odpowiada wymaganiom sanitarnym.

Sposób postępowania z odpadami był podobny jak w latach poprzednich i zgodny z opracowanymi programami gospodarowania odpadami niebezpiecznymi medycznymi oraz z umowami zawartymi z

firmami mającymi uprawnienia do odbioru odpadów komunalnych. Nieprawidłowości w transporcie i składowaniu bielizny nie stwierdzono. W użytku znajduje się również bielizna jednorazowa.

- **Praktyki lekarskie w tym lekarzy dentystów**

Wszystkie obiekty zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych w danych miejscowościach, jakość wody odpowiada wymaganiom sanitarnym (oprócz wodociągu Pakość- zwiększona zawartość: manganu, amoniaku, żelaza i mętność oraz Gniewkowa- zwiększona zawartość: żelaza, manganu, amoniaku, jonu amonowego i azotynów) odpowiada wymaganiom sanitarnym.

Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące opracowania instrukcji, procedur i zasad selektywnego zbierania odpadów na stanowisku pracy. Wydano decyzje, które zostały wykonane.

- **Inne obiekty świadczące usługi medyczne**

Do w/w grupy zaliczono dwa obiekty. Obiekty korzystają z wodociągu publicznego Inowrocław.

Jakość wody odpowiada wymaganiom sanitarnym. Gospodarka odpadami medycznymi jest prawidłowa.

Obiekty korzystają z usług pralni miejskiej oraz z bielizny jednorazowego użytku. Postępowanie z brudną bielizną jest prawidłowe.

Stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno- technicznego gabinetów lekarskich, zabiegowych, laboratorium, poczekalni oraz pomieszczenia na odpady medyczne w jednym z obiektów. Wydano decyzję, która została wykonana.

Ocena zabezpieczeń przeciwepidemicznych stosowanych w placówkach służby zdrowia:

1. Kierownicy zakładów opieki zdrowotnej udzielających całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych oraz właściciele indywidualnych praktyk lekarskich opracowali i wdrożyli procedury przeciwdziałające szerzeniu się zakażeń zakładowych. Procedury podlegają ciągłej weryfikacji i udoskonalaniu.
2. We wszystkich kontrolowanych w 2008 roku placówkach służby zdrowia były używane środki dezynfekcyjne wpisane do Rejestru Wytwórców i Wyrobów Medycznych.
3. Kontrole sanitarne po linii Nadzoru Przeciwepidemicznego przeprowadzone w Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu oraz w gminnych zakładach opieki zdrowotnej nie wykazały uchybień higieniczno- sanitarnych.
4. Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w placówkach posiadających status zakładów niepublicznych, uchybienia sanitarne stwierdzono jedynie w placówkach należących do jednego Niepublicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu.
5. Kontrole sanitarne przeprowadzone w gabinetach prywatnych wykazały nieprawidłowości jedynie w dwóch gabinetach: ortodontycznym oraz stomatologicznym.
6. Zalecenia decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu wykonano, za wyjątkiem punktu dotyczącego dostosowania powierzchni gabinetu – termin wykonania zalecenia ustalono na dzień 30 czerwca 2009 roku.

VII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

4. Pod nadzorem Sekcji objętych było 569 zakładów pracy.
5. Ogółem przeprowadzono 252 kontrole w 156 zakładach pracy.
6. Wydano 78 decyzji dotyczących naruszeń wymagań, nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 650 zł.
7. Najczęstsze stwierdzone nieprawidłowości to:
  - brak aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy,
  - uchybienia w zakresie szkodliwych czynników biologicznych (nieprawidłowe karty charakterystyk, złe oznakowanie etykiet produktów chemicznych wprowadzanych do obrotu bądź stosowanych w działalności zawodowej).
8. Poprawę warunków pracy w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy uzyskano w 12 zakładach pracy.
  9. W 77 zakładach pracy 695 zatrudnionych pracowało w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych (hałas – 689 osób, pył – 2, substancje toksyczne – 4).
  10. W ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono 31 kontroli w 27 obiektach. Kontrolą objęto przede wszystkim producentów niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych. Ogółem pod nadzorem było 10 producentów i 28 dystrybutorów produktów chemicznych oraz 201 podmiotów stosujących substancje i preparaty niebezpieczne.
  11. Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze (pył drewna twardego, tlenek niklu, azbest, promieniowanie jonizujące x) to 161 osób, w tym 73 kobiety. Przeprowadzono 7 kontroli w 5 zakładach pracy. W 2008r. szczególnym nadzorem objęto pracowników stacji paliw.
  12. W zakładach, w których występowała ekspozycja na szkodliwe czynniki biologiczne narażonych było
    2. 442 pracowników. Ogółem przeprowadzono 82 kontrole w 66 zakładach pracy.
  13. Stwierdzono 9 chorób zawodowych, o 6 więcej niż w roku poprzednim.
11. Nadmierny wysiłek głosowy u nauczycieli był najczęstszą przyczyną chorób zawodowych.

VIII. Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych

1. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu znajdowało się 195 placówek nauczania i wychowania. Nadzorem objęto wszystkie placówki.
  2. Przeprowadzono 261 kontroli sanitarnych.
  3. Objęto nadzorem 48 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży-przeprowadzono 97 kontroli sanitarnych
Wszystkie placówki wypoczynku dzieci i młodzieży objęto nadzorem.
  4. Nie wydano mandatów karnych.
  5. W wyniku kontroli sanitarnych stwierdzone nieprawidłowości skutkowały wydaniem 34 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień higieniczno sanitarnych takich jak:
    - wymiana stolarki okiennej, parkietów,
    - malowanie ścian i sufitów ,
    - zabezpieczenie kaloryferów poprzez zakładanie na nie osłon,
    - zabezpieczenie poręczy przed zsuwaniem się po nich uczniów,
    - naprawa nawierzchni boisk i przejść do szkół.
- Wydano decyzje na 2 licea ogólnokształcące i 6 zespołów szkół ponadgimnazjalnych i dotyczyły:
- wymiany stolarki okiennej,
  - parkietu,
  - malowania ścian i sufitów w salach gimnastycznych, w salach lekcyjnych i na korytarzach.
- Pozostałe decyzje dotyczyły usunięcia uchybień w 1 przedszkolu, 4 gimnazjach, 11 szkołach podstawowych.
- Przeprowadzono wspólne kontrole sanitarne dotyczące przygotowania szkół do roku szkolnego 2008/2009 z przedstawicielami:
- Wydziałów Oświaty,
  - Starostwa Powiatowego,
  - Urzędu Miasta oraz Urzędów Gmin.

Sprawowano nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

W 4 placówkach stwierdzono przeterminowane substancje i preparaty chemiczne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu przesłał 4 zgłoszenia do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy o przechowywaniu na terenie szkół przeterminowanych substancji i preparatów chemicznych (zgłoszenia dotyczyły: 2 gimnazjów, 1 zespołu szkół ponadgimnazjalnych, 1 liceum ogólnokształcącego).

Podczas kontroli sanitarnych szkół dokonano oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, które oceniono jako dobre. Wyjątek stanowi 160 uczniów w 1 szkole podstawowej (w Górze) i w 1 filii szkoły podstawowej (w Ściborzu) wraz z oddziałami przedszkolnymi, w której uczniowie ćwiczą na korytarzach szkół: brak sali gimnastycznej i sali zastępczej, brak innych dodatkowych możliwości.

W pozostałych placówkach, które nie posiadają sal gimnastycznych uczniowie korzystają z sal innych obiektów.

Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów, miasta i gminy Janikowo, dodatkowo w ramach zajęć z wychowania fizycznego korzystają z basenu.

W 1 szkole podstawowej na terenie miasta Inowrocławia stwierdzono ponadnormatywną liczbę uczniów na urządzenia ustępowe (Szkoła Podstawowa Nr 16 Inowrocław).

IX. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

1. W rejestrze zakładów produkcji i obrotu żywnością podlegających urzędowej kontroli w roku 2008 ujęto 1843 zakłady.
2. Kontrole przeprowadzono w 484 zakładach .
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu wydał 107 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.
4. Nałożył 69 mandatów karnych na kwotę 15800 zł.
5. Najczęściej występujące nieprawidłowości to:
  - brak właściwej wentylacji w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych,
  - brak sprzętu pomiarowego (termometry, higrometry), pozwalającego stwierdzić właściwe warunki klimatycznego przechowywania środków spożywczych,
  - brak odpowiednich warunków do przebierania się w odzież ochronną przez personel,
  - zły stan sanitarny powierzchni podłóg, ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych,
  - brak ciągłości łańcucha chłodniczego,
  - brak monitoringu temperatury w urządzeniach chłodniczych,
  - brak odpowiednich warunków do higienicznego mycia i suszenia rąk pracowników (brak środków myjących , brak bieżącej ciepłej wody),
  - brak wydzielonych miejsc na odpady,
  - część obiektów nie spełnia wymagań pod względem funkcjonalnym,, zwłaszcza obiekty stare.

Przeprowadzano wspólne kontrole z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej na targowiskach w zakresie wprowadzania do obrotu mięsa z nielegalnego źródła oraz w zakładach, w których przechowywane lub używane jest do produkcji mięso surowe i ryby.

Nawiązano współpracę z policją i Strażą Miejską w zakresie nasilenia działań zmierzających do skuteczniejszego nadzoru nad podmiotami oferującymi do sprzedaży produkty często zagrażające życiu i zdrowiu konsumenta.

W czasie kontroli sanitarnych w zakładach żywienia zbiorowego oceniano jadłospisy w zakresie zasad prawidłowego żywienia.

X. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia.

W ramach Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia kontynuowano realizację i wdrażano interwencje programowe i nieprogramowe o zasięgu krajowym i wojewódzkim, do których należały:

- *„Radosny uśmiech, radosna przyszłość”*
- *Zapobieganie HIV/AIDS*
- *„Różowa wstążeczka”*
- *„Zapobieganie wadom Cewy Nerwowej”*
- *„Wolność oddechu – zapobiegaj astmie”*
- *„Trzymaj formę”*
- *„Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce na lata 2008-2011”*
- *„Etykieta rozszyfrowana, wiem co kupuję i jem”*
- *„Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”*
- *„Jesień w lesie grzyby niesie”- 11 edycja (konkurs plastyczny)*
- *Akcja letnia- „Bezpieczne wakacje”*
- *„Życie wolne od nalogów – profilaktyka tytoniowa”*

Ponadto podejmowano działania do których należą:

- Organizowanie szkoleń, porad,
- Inspirowanie i koordynowanie inicjatyw prozdrowotnych podejmowanych przez różne podmioty społeczne, placówki służby zdrowia, placówki oświatowo – wychowawcze,
- Udzielanie pomocy merytorycznej placówkom promującym zdrowie,
- Dokonywanie oceny działalności oświatowo – zdrowotnej prowadzonej przez nadzorowane placówki poprzez okresowe wizytacje,
- Prowadzenie wypożyczalni i dystrybucji materiałów edukacyjnych do pracy oświatowo – zdrowotnej,
- Nagłaśnianie i organizowanie obchodów:
  - „Światowy Dzień Zdrowia”,
  - „Światowy Dzień bez Tytoniu”,
  - akcji „Rzuć Palenie Razem z Nami”
  - kampanii medialnej z zakresu profilaktyki HIV/AIDS,
  - kampanii społecznej przeciwko zakażeniom meningokokowych
  - kampanii społecznej „Młodość wolna od papierosa”
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- Wspieranie i motywowanie samorządów, instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych we wdrażaniu i realizacji programów oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych,
- Organizowanie i włączanie się w realizację konkursów o tematyce prozdrowotnej tak na poziomie krajowym jak i lokalnym,
- Wprowadzanie tematyki prozdrowotnej w ramach wypoczynku letniego i zimowego dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Współpraca z lokalnymi mediami w ramach realizacji zadań i programów prozdrowotnych,
- Zorganizowanie i prowadzenie punktu konsultacyjnego dla zbieraczy grzybów, konsultacji w punkcie udziela grzyboznawca.

Osiągnięcia w pracy oświatowo – zdrowotnej to:

- systematyczny wzrost liczby wyedukowanych odbiorców i organizatorów przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia – wyedukowano ok. 16829 osób,
- włączenie do pracy z zakresu promocji zdrowia ludzi nie związanych ze służbą zdrowia i promocją zdrowia – nauczyciele, pracownicy samorządów lokalnych, rzecznicy prasowi Urzędu Miasta i Starostwa,
- włączenie do pracy z zakresu promocji zdrowia wielu placówek nauczania i wychowania:
  - 44 szkoły podstawowe
  - 10 szkół ponadgimnazjalnych
  - 12 szkół gimnazjalnych
- duże zaangażowanie młodzieży w realizację programów prozdrowotnych, udział w imprezach, konkursach, olimpiadach organizowanych na rzecz zdrowia,
- bardzo dobra współpraca z lokalnymi mediami,
- realizacja zadań związanych z programami prozdrowotnymi z udziałem wszystkich pracowników PSSE,
- bardzo dobra współpraca z samorządami lokalnymi, które wspierają i popierają realizację interwencji programowych i nieprogramowych o zasięgu krajowym jak i wojewódzkim realizowanym na terenie naszego Powiatu.

I. Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- higieniczno – sanitarnymi warunkami, jakie powinien spełnić personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne

Celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu realizuje zadania poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, a wprowadzony i ciągle doskonalony system jakości gwarantuje jego ujednolicenie, co zapewnia wysoki poziom jakości przeprowadzanych inspekcji oraz wykonywanych badań.

W 2008 roku zadania nadzoru były realizowane przez 28 pracowników, a stan zatrudnienia w PSSE w Inowrocławiu obrazuje tabela nr 1.

Tabela nr 1 – Zatrudnienie w Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Inowrocławiu w roku 2008 (w etatach przeliczeniowych)

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej w Inowrocławiu	w tym:		
	Pracownicy Nadzoru	Pracownicy Laboratorium	pracownicy ekonomiczni, administracyjni i obsługi
47	28	8	11

W 2008 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu działalnością nadzorową objął 2798 obiekty.

Tabela nr2 - Liczba obiektów powiatu inowrocławskiego objętych nadzorem przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Inowrocławiu w latach 2007 i 2008

Liczba obiektów	
2007	2008
2857	2798

W strukturach Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Inowrocławiu funkcjonuje Laboratorium Badania Środowiska Komunalnego. W zakresie badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, badania wody pochodzącej z kąpielisk i basenów oraz badania powietrza atmosferycznego Laboratorium obejmuje swoją działalnością trzy powiaty: inowrocławski, mogileński i żniński.

W ramach sprawowanego nadzoru w 2008r przebadano 2 150 próbek wody i powietrza, wykonując ogółem 14 143 oznaczenia.

Laboratorium Badania Środowiska Komunalnego poza działalnością statutową, wykonuje również badania wody na zlecenia.

Laboratorium Badania Środowiska Komunalnego pracuje zgodnie z wdrożonym systemem jakości zgodnie z normą 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”. Kompetencje laboratorium zostały potwierdzone przez Polskie

Centrum Akredytacji, Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 764 nadany w dniu 18.09.2006r.

Szczegółowy zakres akredytacji Nr AB 764 wydanie nr 2, data wydania 29.06.2007r. obejmuje oznaczenia mikrobiologiczne i fizyko-chemiczne w wodzie:

oznaczenia mikrobiologiczne

- liczba bakterii grupy coli metodą filtracji membranowej wg PB-01/L.HK Wydanie I z dnia 04.11.2005
- liczba bakterii grupy coli termotolerancyjne metodą filtracji membranowej wg PB-01/L.HK Wydanie I z dnia 04.11.2005
- liczba bakterii Domniemanych Escherichia coli metodą filtracji membranowej wg PB-01/L.HK Wydanie I z dnia 04.11.2005
- liczba paciorkowców kałowych metodą filtracji membranowej wg PN-EN ISO 7899-2:2004
- Oznaczanie ogólnej liczby bakterii w $22^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ / $68 \pm 4\text{h}$ metodą posiewu na agarze odżywczym wg PN-EN ISO 6222:2004
- Oznaczanie ogólnej liczby bakterii w $36^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ / 24 i 48 h metodą posiewu na agarze odżywczym wg PN-EN ISO 6222:2004

oznaczenia fizykochemiczne

- zawartość manganu wg PN-92/C-04590.02
- Zawartość azotu azotanowego wg PN-82/C-04576.08
- Zawartość azotu azotynowego wg PN-EN 26777: 1999
- Zawartość żelaza ogólnego wg PN-ISO 6332:2001

II. Nadzór przeciwepidemiczny

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, zarejestrowanych przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Inowrocławiu w 2008 roku, w porównaniu z 2007 rokiem.

(dane zostały opracowane wg stanu ludności z dnia 31 czerwca 2008 roku)

Ocenę sytuacji epidemiologicznej powiatu inowrocławskiego w zakresie wybranych chorób zakaźnych sporządzono na podstawie danych liczbowych zawartych w meldunkach MZ-56 i przedstawiono w odniesieniu do sytuacji panującej w powiatach graniczących z inowrocławskim oraz w odniesieniu do sytuacji epidemiologicznej województwa kujawsko – pomorskiego.

W 2008 roku, podobnie jak w 2007 roku, w powiecie inowrocławskim nie wystąpiły choroby takie jak: cholera, odra, ospa prawdziwa, ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14, błonica, brucelozą, tężec, malaria, żółta gorączka, włośnica, wścieklizna, pryszczycyca. Nie rejestrowano także duru brzuszego i durów rzekomych, czerwonki bakteryjnej, zakażenia powolnymi wirusami OUN, błonicy, tężca, choroby Creutzfeldta – Jacoba.

Na poziomie 2007 roku występowały zachorowania na: bakteryjne zakażenia pokarmowe, chorobę meningokokową, styczość i narażenie na wściekliznę / potrzebę szczepień, tasiemczycę, glistnicę i toksokarozę.

Zarejestrowano spadek zachorowań na: salmonellozy, bakteryjne zatrucia pokarmowe, lambliozę, biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2, różycę, chorobę z Lyme (boreliozę), wirusowe zapalenie opon mózgowych, wirusowe zapalenie mózgu, różyczkę, WZW typu C, świerzb, zapalenie płuc o etiologii zakaźnej, inne zatrucia. Nastąpił znaczny spadek nowo wykrytych zakażeń HCV.

W 2008 roku PSSE w Inowrocławiu nie zarejestrowała chorób, które wystąpiły w roku 2007: inne bakteryjne zatrucia pokarmowe, nie określone, inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2, różycę, wirusowe zapalenie mózgu, nie określone, WZW typu A, bezobjawowego stanu zakażenia wirusem HIV, cytomegalii.

W 2008 roku wystąpił minimalny (o jedno – dwa) wzrost zachorowań na choroby zakaźne takie jak: krztusiec, posocznica gronkowcowa, WZW typu B+C, WZW typu B, bąblowicę, chorobę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae, posocznicę bakteryjną noworodka,

znaczny wzrost zachorowań na zachorowania grypopochodne, a także znaczny wzrost zachorowań na płonice i ospę wietrzną.

Szczegółowe dane o ilości zachorowań na choroby zakaźne wraz ze współczynnikami zapadalności na te choroby, przedstawiono w sprawozdaniu „Rok 2007/2008.Zachorowania i współczynniki zapadalności, Powiat Inowrocław”, zamieszczonym na końcu tego opracowania. Ponadto pod każdą omówioną jednostką chorobową zamieszczono tabelę obrazującą ilości zachorowań wraz ze współczynnikami zapadalności z powiatów graniczących z inowrocławskim oraz województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Omówiono następujące jednostki chorobowe:

1. Zapalenie płuc o etiologii zakaźnej
2. Ospa wietrzna
3. Grypa
4. Płonica (Szkarlatyna)
5. Inne wirusowe zakażenia jelit
6. Różyczka
7. Świerzb
8. Pokąsania osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, po których podjęto szczepienia
9. Salmonellozy, zatrucia pokarmowe
10. Nagminne zapalenie przyusznicy (Świnka)

11. Wirusowe Zapalenie Wątroby
12. Neuroinfekcje
13. Posocznice
14. Borelioza
15. Choroba wywołana przez HIV
16. Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV

Ospa wietrzna, poz.96

W 2008 PSSE w Inowrocławiu zarejestrowała znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną. Liczba zarejestrowanych zachorowań wzrosła o 125, a współczynnik zapadalności o 77,35.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań /współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań /współczynnik
1037/630,92	82/174,66	253/362,65	2406/522,56	147/350,73	553/998,98	1007/336,72	9641/466,56

Zapalenie płuc o etiologii zakaźnej, poz.151.

Zapadalność na zapalenie płuc o etiologii zakaźnej w 2008 roku była o 283 przypadki niższa niż w roku 2007. Współczynnik zapadalności obniżył się aż o 170,88, co jest zjawiskiem bardzo korzystnym z uwagi na znaczny wzrost zapadalności na zapalenie płuc w roku 2007. Z powodu nieokreślonego zapalenia płuc zmarło 8 chorych - o 20 mniej niż w roku 2007.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Aleksandrów Kuj Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań /współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań /współczynnik
634/385,73	113/240,69	327/468,72	325/70,58	111/264,84	361/652,14	1240,414,63	6024/291,52

Grypa, poz.149.

Grypa znajduje się w grupie chorób, którym można zapobiegać drogą szczepień ochronnych. W 2008 roku zachorowania na grypę kształtowały się na wyższym poziomie niż w roku 2007. Do PSSE w Inowrocławiu zgłoszono 350 zachorowań na grypę – o 229 zachorowań więcej niż w roku 2007. Podobnie jak w latach ubiegłych, nie zgłoszono powikłań, ani zgonu na grypę.

PSSE w Inowrocławiu nie zarejestrowała żadnego przypadku grypy, który spełniałby kryteria określone w „Definicjach przypadków chorób zakaźnych”. Grypę zgodnie z definicją zarejestrowały PSSE w Bydgoszczy i w Żninie (w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowano łącznie 8 zachorowań).

Płonica (Szkarlatyna), poz.48

Zapadalność na szkarlatynę w 2008 roku była o 74 przypadki wyższa niż w roku 2007. Współczynnik zapadalności wzrósł o 21,35.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Aleksandrów Kuj Liczba zachorowań /współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań /współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań /współczynnik
74/45,02	12/25,56	33/47,3	357/77,53	0/0	16/28,9	58/19,39	723/34,99

Inne wirusowe zakażenia jelit, poz.26.

Wzrost zapadalności na wirusowe zapalenie jelit, podobnie jak w 2007 roku, jest spowodowany wystąpieniem masowych zachorowań w: Sanatorium Uzdrowskim „Metalowiec 70” ul. Świętokrzyska 76, NZOZ Centrum Rehabilitacyjno – Wczasowym

„Energetyk” Sp. z o.o. ul. Wilkońskiego 2 oraz NZOZ Solanki „Uzdrowisko Inowrocław” ul. Solankowa 77 w Inowrocławiu. Zachorowania wystąpiły na przełomie miesięcy marca i kwietnia. Biologicznym czynnikiem chorobotwórczym wyizolowanym w materiale pobranym od chorych były, podobnie jak w roku 2007, norowirusy.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik
66/40,16	1/2,13	14/20,07	54/11,72	5/11,92	43/77,67	108/36,11	560/27,10

Różyczka, poz 99.

W 2008 roku o 53 przypadki zmalały zachorowania na różyczkę, a współczynnik zapadalności obniżył się aż o 32,13.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik
29/17,64	12/25,56	38/54,47	56/12,16	4/9,54	7/12,64	72/24,08	385/18,63

Świerz, poz.130.

Spadkowa tendencja zachorowań na świerz utrzymuje się już od 2004 roku. W 2008 roku PSSE w Inowrocławiu rejestrowała dalszy spadek zachorowań - zarejestrowano 26 przypadków świerzb - o 16 mniej niż w 2007 roku, współczynnik zapadalności obniżył się o 9,67. Zachorowania na świerz były zachorowaniami indywidualnymi - nie zgłoszono masowego ogniska świerzb. Spadek zachorowań na świerz wynika prawdopodobnie z dużego niedorejestrowania tej jednostki chorobowej.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik
26/15,82	11/23,43	73/104,64	181/39,31	12/28,63	13/23,48	134/44,81	1021/49,41

Pokąsania osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, po których podjęto szczepienia, poz.82.

W 2008 roku liczba osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę, u których podjęto szczepienia była taka jak w 2007 roku tj. 25 osób.

Warto nadmienić, że liczba 25 osób pokąsanych, u których podjęto szczepienia po kontakcie ze zwierzętami podejrzanyymi o wściekliznę, stanowi jedynie 9,84 % wszystkich zgłoszonych przypadków podejrzeń o zakażenie wścieklizną. Liczba podejrzeń w 2008 roku wynosiła 254 i była o 61 przypadków niższa niż w roku 2007.

PSSE Inowrocław Liczba przypadków / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba przypadków / współczynnik	PSSE Żnin Liczba przypadków / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba przypadków / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba przypadków / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba przypadków / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba przypadków / współczynnik
25/15,21	1/2,13	14/20,07	98/21,28	3/7,15	19/34,32	84/28,09	378/18,29

Salmonelozy, zatrucia pokarmowe, poz.5.

W 2008 roku wystąpił niewielki spadek zachorowań na salmonelozy.

Liczba zachorowań spadła o 2, a współczynnik o 1,19.

Podobnie jak w latach ubiegłych, głównym nośnikiem sporadycznych zatruc pokarmowych były:

- potrawy z jaj i z dodatkiem jaj - 7 przypadków,
- mleko i potrawy mleczne - 4 przypadki,
- mięso, wędliny, potrawy mięsne - 2 przypadki,
- inne potrawy – 1 przypadek.

W pozostałych salmonellozach nie ustalono nośnika pokarmowego.

Informacje na temat nośników zatruc pokarmowych w ogniskach indywidualnych czerpano z wywiadów epidemiologicznych z chorymi.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik
19/11,56	10/21,3	28/40,14	80/17,37	5/11,92	15/27,09	132/44,14	744/36,00

Świnka (nagminne zapalenie przyusznic), poz.112

W 2008 roku zarejestrowano niewielki wzrost zachorowań na świnkę. W porównaniu do 2007 roku współczynnik zapadalności wzrósł o 2,46, a liczba zachorowań zwiększyła się o 4. Choroba przebiegała łagodnie- hospitalizowano jednego chorego. Podobnie jak w 2006 roku nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowych – powikłań po nagminnym zapaleniu przyusznic.

W celu lepszego zobrazowania sytuacji zapadalności na świnkę w powiecie inowrocławskim przeanalizowano zachorowania na świnkę, zarejestrowane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Inowrocławiu w latach 1986 -2008.

Rok	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2005	5442	1440,78
2006	50	30,26
2007	1461	827,59
2008	276	162,84
1988	168	97,44
1989	331	195,29
1990	662	390,58
1991	43	25,37
1992	72	41,76
1993	118	69,62
1994	1341	777,78
1995	307	178,06
1996	35	20,30
1997	210	121,8
1998	453	262,74
1999	280	162,40
2000	65	38,35
2001	25	14,75
2002	23	13,57
2003	21	12,39
2004	1218	718,62

Wzrost zachorowań na świnkę przypadłał na lata 1986, 1994, 2004 i 2005. Taki okresowy wzrost zachorowań (tzw. epidemia wyrównawcza) jest cechą charakterystyczną dla epidemii wszystkich chorób zakaźnych wieku dziecięcego. W przypadku świnki zwiększona liczba zachorowań jest notowana co kilka lat. Choć nagminne zapalenie przyusznic należy do chorób o stosunkowo łagodnym przebiegu, to towarzyszące jej nietypowym postaciom powikłania (przede wszystkim zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych oraz mogące prowadzić do bezpłodności zapalenie jąder) były główną przesłanką rozpoczęcia w 2004 roku powszechnego wykonywania szczepień przeciwko tej chorobie w ramach szczepień obowiązkowych. Wraz z powszechnymi szczepieniami przeciwko śwince kolejnych roczników dzieci, należy oczekiwać wydłużenia się okresów międzyepidemicznych i sukcesywnego obniżania się szczytów zachorowań w czasie przyszłych epidemii wyrównawczych.

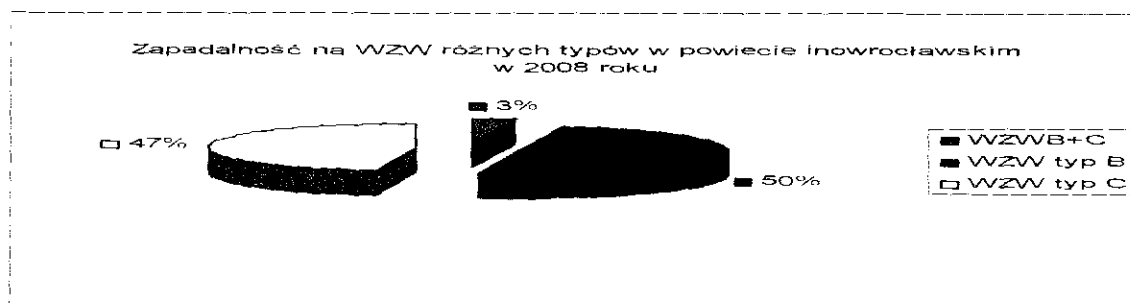
W 2008 roku PSSE w Inowrocławiu nie zarejestrowała powikłań po śwince.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik
20/12,17	5/10,65	11/15,77	57/12,37	0/0	13/23,48	34/11,37	220/10,65

Wirusowe Zapalenie Wątroby, poz.101,103,104.

W 2008 roku PSSE w Inowrocławiu zarejestrowała 41 zachorowań na WZW różnych typów (30 zachorowań w 2006 roku):

- WZW typ B, przewlekłych -16 zachorowań (2007 rok – 14 zachorowań),
- WZW typ C - 15 zachorowań (2007 rok -26 zachorowań),
- WZW typ B+C - 1 zachorowanie (2007 rok - nie zarejestrowano zachorowań),
- WZW typu A - nie zarejestrowano zachorowań (2007 roku -1 zachorowanie).

WZW typ B + WZW typ B+C, poz.103,105

W 2008 roku zarejestrowano niewielki wzrost współczynnika zapadalności na WZW typu B. Zarejestrowano 16 zachorowań (14 zachorowań na WZW typ B w 2007 roku), w tym ani jednego ostrego WZW. Wystąpiło również zachorowanie na WZW typu B+C.

Wszystkie przypadki miały charakter przewlekły – w 11 proces dotyczył osób, u których do zakażenia doszło w latach ubiegłych i zarejestrowanych już jako nosiciele bezobjawowych antygeny HBs. U tych osób choroba przebiegała zazwyczaj skąpoobjawowo i dopiero szczegółowe, specjalistyczne badania (zazwyczaj biopsja) ujawniły patologie wątroby.

Analizując dane uzyskane w wywiadach epidemiologicznych, można z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że zachorowania na WZW, które wystąpiły w 2008 roku były (podobnie jak w 2007 roku) następstwem częstych hospitalizacji osób w okresie dzieciństwa.

WZW typ B stwierdzono u 6 kobiet i 9 mężczyzn.

WZW typu mieszanego B+C stwierdzono u 24 letniego mężczyzny.

Chorzy, to w zdecydowanej większości osoby młode (przedział wiekowy 12-57 lat).

Chorobę orzekano częściej u osób zamieszkujących miasta powiatu inowrocławskiego (11 osób). Tendencja wykrywania przewlekłego WZW u mieszkańców miast utrzymuje się od kilku lat i wskazuje, że osoby te, po stwierdzeniu AgHBs(+) częściej podejmują leczenie w poradniach hepatologicznych oraz mają lepszą dostępność do poradni specjalistycznych.

WZW typu B przewlekłe

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom Liczba zachorowań / współczynnik
16/9,73	1/2,13	3/4,3	23/4,99	0/0	1/1,8	33/11,03	119/5,76

W 2008 roku PSSE w Inowrocławiu zarejestrowała 42 nowych nosicieli bezobjawowych AgHBs(+) – o 40 osób mniej niż w roku 2007. Podobnie jak w przypadku WZW typu B, w zdecydowanej większości, bo aż w 26 przypadkach, bezobjawowe nosicielstwo wykryto u mieszkańców miast.

WZW typ C, poz.104

W 2008 roku zaznaczyła się wyraźna tendencja spadkowa zachorowań na WZW typu C. W stosunku do roku 2007 liczba zachorowań spadła aż o 11. Podobnie jak w roku 2007 nie zarejestrowano zachorowań o ostrym przebiegu. Proces przewlekły rozwinął się u 5 wcześniej zarejestrowanych nosicieli bezobjawowych p/ ciał anty HCV.

W 2008 roku na WZW C zachorowało 6 kobiet i 9 mężczyzn. Przedział wiekowy chorych - od 16 do 74 lat. W mieście zachorowało 9 osób, na wsi 7 osób.

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik
15/9,13	1/2,13	9/12,9	82/17,80	2/4,77	0/0	20/6,69	181/8,76

W 2008 roku PSSE w Inowrocławiu zarejestrowała 30 nowowykrytych nosicieli HCV, o 96 przypadków mniej niż w 2007 roku.

Zakażenie wirusem wątroby typu C postrzegane jest jako narastający problem życia publicznego. Większość zakażeń może ujawniać się dopiero po wielu latach bezobjawowego przebiegu, w postaci marskości i choroby nowotworowej wątroby.

Zapadalność na WZW typu C w powiecie inowrocławskim jest dość wysoka. Wysoką wykrywalność wirusa u nosicieli bezobjawowych, wyjaśnia praktyka stosowana w Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu, gdzie pacjenci przygotowani do operacji lub innego zabiegu związanego w przerwaniem ciągłości tkanek, mają wykonywane badanie AgHBs(+) oraz p/ciał anty HCV. Podstawą rejestracji nowych nosicieli przez PSSE w Inowrocławiu, są w zdecydowanej większości wyniki laboratorium PSZOZ w Inowrocławiu.

Nosiciele są kierowani do Poradni Hepatologicznej w Bydgoszczy, która przeprowadzając szczegółowe badania, bardzo często wykrywa patologie wątroby i orzeka przewlekłe WZW.

WZW typ A, poz.101

W 2008 roku na terenie powiatu inowrocławskiego nie wystąpiły zachorowania na WZW A.

<i>PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>PSSE AleksandrówKuj. Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik</i>	<i>Woj. Kuj-Pom. Liczba zachorowań / współczynnik</i>
0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	2/0,10

Neuroinfekcje

Ogółem w 2008 roku PSSE w Inowrocławiu zarejestrowała 12 neuroinfekcji, co wobec 19 które wystąpiły w 2007 roku jest zjawiskiem bardzo korzystnym.

Neuroinfekcje zostały zdiagnozowane i zarejestrowane jako:

- Wirusowe zapalenie opon mózgowych – 6 przypadków (9 przypadków w 2007r.)
- Bakteryjne zapalenie opon mózgowych, nie określone - 1 przypadek (2 przypadki w 2006 roku)
- Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych w przebiegu neuroboreliozy - 2 przypadki (W 2007 roku nie wystąpiła)
- Inwazyjna choroba pneumokokowa, zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych - 2 przypadki (3 przypadki w 2007 roku)
- Inwazyjna choroba meningokokowa, zapalenie opon mózgowych – 1 przypadek (2 w roku 2007)

Podobnie jak w roku 2007, większość neuroinfekcji wystąpiła u osób zamieszkujących miasta (8 osób). Najczęściej chorowali mężczyźni (8 osób). W 2008 roku, podobnie jak w 2007, zachorowania nie skutkowały zgonem chorego.

Posocznice

W 2008 roku w powiecie inowrocławskim wystąpiło 19 przypadków zachorowań na posocznice, które zarejestrowano jako:

- Posocznica bakteryjna noworodka wywołana przez *Staphylococcus epidermidis* – 1 przypadek
- Posocznica bakteryjna noworodka wywołana przez *Klebsiella pneumoniae* – 1 przypadek
- Posocznica bakteryjna noworodka wywołana przez paciorkowce z grupy *Viridans* – 1 przypadek
- Posocznica paciorkowcowa - 4 przypadki
- Posocznica meningokokowa - 1 przypadek
- Posocznica gronkowcowa - 7 przypadków
- Posocznica wywołana przez bakterie gram ujemne- 3 przypadki
- Posocznica, inna określona - 1 przypadek
- Posocznica inna, nie określona – 2 przypadki

W 2008 roku dwie posocznice skutkowały zgonem chorego.

Borelioza, poz.66,

W 2008 roku ilość zachorowań na boreliozę wyniosła 8 przypadków. W ostatnich latach jest to najczęściej występująca u ludzi choroba przenoszona przez kleszcze. W 2007 roku badania serologiczne w kierunku boreliozy wykonano 4 chorym, a u pozostałych osób chorobę rozpoznano na podstawie objawów klinicznych (rumień). U dwóch osób choroba przebiegała pod postacią neuroboreliozy i zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych. Pięciu chorych hospitalizowano.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Aleksandrów Kuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom Liczba zachorowań / współczynnik
8/4,87	1/2,13	4/5,73	103/22,37	0/0	5/9,03	53/17,72	249/12,82

Choroba wywołana przez HIV, poz.107,108,109

W 2008 roku liczba zachorowań spowodowanych przez HIV w powiecie inowrocławskim, w powiatach graniczących z inowrocławskim oraz w województwie Kujawsko – Pomorskim przedstawia się następująco:

PSSE Inowrocław Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Aleksandrów Kuj. Liczba zachorowań / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom Liczba zachorowań / współczynnik
0/0	0/0	0/0	2/0,43	0/0	0/0	1/0,33	7/0,34

Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV, poz.110

W 2008 roku liczba przypadków nosicielstwa bezobjawowego HIV w powiecie inowrocławskim, w powiatach graniczących z inowrocławskim oraz w województwie Kujawsko – Pomorskim przedstawia się następująco:

PSSE Inowrocław Liczba zakażeń / współczynnik	PSSE Mogilno Liczba zakażeń / współczynnik	PSSE Żnin Liczba zakażeń / współczynnik	PSSE Bydgoszcz Liczba zakażeń / współczynnik	PSSE Radziejów Liczba zakażeń / współczynnik	PSSE Aleksandrów Kuj. Liczba zakażeń / współczynnik	PSSE Toruń Liczba zachorowań / współczynnik	Woj. Kuj-Pom Liczba zakażeń / współczynnik
0/0	0/0	0/0	19/4,12	1/2,38	1/1,8	2/0,67	29/1;40

Szczepienia ochronne

W 2008 roku w powiecie inowrocławskim szczepienia ochronne prowadzone były w 30 punktach szczepień.

Szczepienia były każdorazowo poprzedzane lekarskim badaniem kwalifikacyjnym, a wykonywane przez personel medyczny, posiadający odpowiednie kwalifikacje.

Dzieciom urodzonym w 2008 roku założono łącznie 1582 kart uodpornienia oraz książeczek szczepień.

Wykonawstwo szczepień w powiecie inowrocławskim określono na podstawie rocznych sprawozdań MZ 54.

Odsetek noworodków zaszczepionych p/w WZW B wynosi 90%. Populację noworodków zaszczepiono również szczepieniem pierwotnym BCG - odsetek zaszczepionych dzieci wyniósł 99,5 %.

W roku sprawozdawczym 2008 do szczepień podstawowych przeciw błonicy, tężcowi i poliomyelitis podlegały dzieci z rocznika 2007. Populacja tych dzieci wynosiła 1546. Szczepienie podstawowe otrzymało 99,7 % dzieci.

Do szczepienia MMR (odra, świnka, różyczka) w 13 miesiącu życia podlegała populacja 1546 dzieci. Zaszczepiono 94 % z nich. Pozostałe dzieci urodzone pod koniec 2007 roku, nie podlegały wiekowo do szczepień i zostaną zaszczepione w pierwszym kwartale 2009 roku. Populacja dzieci dziesięcioletnich, rocznik 1999 została uodporniona przeciwko śwince, odrze i różyczce w 99,8 %.

Szczepienie przeciwko Haemophilus influenzae typ B otrzymało 58 % dzieci w roczniku 2008. Zaszczepiono także 99% dzieci rocznika 2007.

W 2008 roku do szczepienia szczepionką DTaP, zawierającą acelularny komponent krztuśca oraz do szczepienia Poliomyelitis szczepionką OPV podlegała populacja 1439 dzieci w wieku 6 lat. Szczepienia wykonano na poziomie 100 %.

Szczepienia podstawowe p/w WZW typu B wśród gimnazjalistów wykonano w 99 % ogółu populacji czternastolatków, a przypominające p/w błonicy i tężcowi u 99 % populacji.

Szczepienia przeciwko tężcowi w grupie dziewiętnastolatków wykonano 99 %.

Odsetek osób z otoczenia nosicieli HBV zaszczepionych p/w WZW B wynosi 90 %.

Szczepienia zalecane cieszą się coraz większym zainteresowaniem.

Szczepieniom profilaktycznym przeciw:

- WZW B poddały się 4310 osoby,
- WZW typ A zaszczepiły się 110 osoby,
- grypie – zaszczepiono 5079 osób,
- durowi brzuszemu - zaszczepiono 35 osób.
- ospie wietrznej - zaszczepiono 120 osób,
- Streptococcus pneumoniae - zaszczepiono 937 osoby.
- kleszczowemu zapaleniu mózgu - zaszczepiono 265 osób.
- Haemophilus influenzae typ B - zaszczepiono 154 osób.
- błonicy i tężcowi - zaszczepiono 2999 osób.
- brodawczakowi ludzkiemu - zaszczepiono 76 osób

W 2008 roku zgłoszono 5 niepożądanych odczynów poszczepiennych po podaniu szczepionek: DTP, Hiberix, Infanrix IPV Hib, Infanrix Hexa, BCG, Prevenar.

Tabela nr 3 -Zachorowania i współczynniki zapadalności chorób zakaźnych zarejestrowanych w 2008 roku. w porównaniu z 2007 rokiem.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań wg definicji przypadków			
			Razem 2007r.	Współczynniki zapadalności	Razem 2008r.	Współczynniki zapadalności
0	1	2	3	4	5	6
1	A00	Cholera ^{UE}				
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}				
3	A01.1-3	Dury rzekome A, B, C ^{UE/PL}				
4	Z22.0	Nosicielstwo duru brzuszego lub rzekomego ¹⁴				
5	A02.0	Salmonelozy		zatrucia pokarmowe ^{UE}	12,75	11,56
6	A02.1-8			zakażenia pozajelitowe ^{PL}		0,61
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}				
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez E. coli biegunkotwórczą ^{PL 15}			
9	A04.3		wywołane przez E. coli enterokrwotoczną ^{UE}			
10	A04.4		wywołane przez E. coli inną i BNO			
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}			
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}			
13	A04.7-9		inne określone i nie określone		0,61	0,61
14	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ¹⁶				
15	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe			
16	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm) ^{UE}			
17	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>			
18	A05.3-8		inne określone			
19	A05.9	nie określone		69,2		
20	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ¹⁷		32,49		
21	A06.0	Pełzakowa czerwonka ostra				

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań wg definicji przypadków							
			Razem 2007r.	Współczynnik zepadalności	Razem 2008r.	Współczynnik zepadalności				
0	1	2	3	4	5	6				
24	A08.0	Wirusowe i inne określ. zakażenia jelitowe (ogółem)				nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	4,25		9,73	
25	A08.1					ostra gastroenteropatia wywołana przez czynnik Norwalk				
26	A08.2-5					inne wirusowe zakażenia jelit	30,96			40,16
27	A08	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ®				259,91			233,84	
28	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2				162,44			21,26	
29	A20	Dżuma ^{UE}								
30	A21	Tularemia ^{UE}								
31	A22	Waglik ^{UE}								
32	A23	Brucelloza	ogółem							
33			nowe zachorowania ^{UE}							
34	A24.0	Nosaczka ^{PL}								
35	A26	Różyczka ^{PL}				0,61				
36	A27	Leptospiroza ^{UE/PL}								
37	A28.0	Pasterelloza								
38	A28.1	Choroba kociego pazura								
39	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}								
40	A30	Trąd ^{PL}								
41	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO								
42	A32	Listerioza ^{UE}								
43	A33-A35	Tęžec	ogółem ^{UE}							
44	A33		noworodków ^{UE}							
45	A36	Błonica ^{UE/PL}								
46	Z22.2	Nosicielstwo błonicy ®								
47	A37	Krzyszczak ^{UE}							0,61	
48	A38	Płonica (szkarlatyna) ^{PL}				23,67			45,02	
49	A39	Choroba meningokokowa ^{®®}	ogółem ^{UE}			1,21			1,22	
50	A39.0		zapalenie opon mózgowych ^{UE}			1,21			0,61	
51	A39.8/G05.0		zapalenie mózgu ^{UE}							
52	A39.1-4		posocznica ^{UE}			0,61			0,61	
53	A39.5-9		inna określona i nie określona ^{UE}							
54	A40.0,1,8-9 (...)	Posocznica ^{®®}	paciorkowcowa ^{®®}			0,61			2,4	
55	A40.2 (...)		enterokokowa							
56	A41.0-2 (...)		gronkowcowa			3,64			4,26	
57	A41.5 (...)		wywołana przez bakterie Gram (-) ^{®®}			1,21			1,83	
58	A41.4,8,9 (...)		inna określona i nie określona			3,64			1,83	
59	A42	Promienica								
60	A46; O86.8	Róża	ogółem			6,68			4,87	
61	O86.8		po porodzie i w położu							
62	A48.0	Zgorzeł gazowa								
63	A48.1-2	Legionelloza ^{UE}								
64	A48.8	Twardziel								
65	A68	Gorączka powrotna								
66	A69.2	Borelioza z Lyme ^{PL}				6,68			4,87	
67	A70	Ornitiozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)								
68	A71	Jaglica								
69	A75	Dur wysypkowy								
70	A78	Gorączka Q ^{UE}								
71	A77; A79	Gorączka płamista i inne riketsjozy								

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań wg definicji przypadków			
				Razem 2007r.	Współczynniki zapadalności	Razem 2008r	Współczynniki zapadalności
0	1	2			4		6
72	A80.0	Ostre nagminne porażenie dziecięce	poszczipienne, postać porażenna (VAPP) ^{PL}				
73	A80.1-2,4		wywołane dzikim wirusem ^{PL, 114}				
74	-		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego (cVDPV) ^{PL, 115}				
75	A80.3-9		inne, nie wykazane powyżej				
76	-	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
77	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jacoba (CJD) ^{PL}				
78	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jacoba (vCJD) ^{UE}				
79	A81		inne i nie określone				
80	A81.1	Podostre stwardniające zapalenie mózgu					
81	A82	Wścieklizna ^{UE}					
82	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹¹⁶			15,17		15,21
83	A84	Wirusowe zapalenie mózgu	przenoszone przez kleszcze ^{PL}				
84	B00.4		opryszczkowe				
85	A83;85;B02.0		inne określone				
86	A86		nie określone		1,21		
87	-	w innych chorobach objętych MZ-56 ¹¹⁷					
88	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
89	B00.3		opryszczkowe				
90	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone		5,46		3,65
91	-	w innych chorobach objętych MZ-56 ¹¹⁸					
92	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}					
93	A95	Wirusowe gorączki krwotoczne	żółta gorączka ^{UE}				
94	A92-4;A96-9		Ebola, Marburg, Lassa, krymsko-kongijska ^{UE, 119}				
95			inne określone i nie określone ¹¹⁹				
96	B01	Osipa wietrzna			553,57		630,92
97	B03	Osipa prawdziwa ^{UE}					
98	B05	Odra ^{UE}					
99	B06	Różyczka ^{UE}			49,77		17,64
100	B08.8	Pryszczycza					
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A - ostre ^{UE}		0,61		
102	B16		typu B - ostre ^{UE}				
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe ²⁰		8,5		9,73
104	B17.1;B18.2		typu C ^{UE, 20}		15,78		9,13
105	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane) ²¹				0,61
106	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nie określone				
107	B20-B22	której skutkiem są określone choroby ^{UE, PL}					
108	B23	której skutkiem są inne stany					
109	B24	nie określona					
110	Z21	Bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV ^{UE, 22}			0,61		
111	B25	Cytomegalia			0,61		
112	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE, PL}			9,71		12,17
113	B27	Mononukleozą zakaźną ^{PL}			12,75		7,91
114	B35	Grzybice	grzybice skóry (dermatofitozy)		2,43		5,48
115	B37		kandydoza		0,61		
116	B36; B38-49		inne grzybice		1,82		
117	B50-B54	Zimnica (malaria) ^{UE}					
118	B58	Toksooplazmoza ^{UE, PL}					1,83

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań wg definicji przypadków				
			Razem 2007r.	Współczynniki zapadalności	Razem 2008r.	Współczynniki zapadalności	
0	1	2	3	4	5	6	
119	B59	Pneumocystoza					
120	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}				0,61	
121	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
122	B68.1	Tasiemczyca wywołana przez <i>T. saginata</i>					
123	B68.0.9; B70-1	Inne tasiemczyce, określone i nie określone		0,61		0,61	
124	B75	Włośnica ^{UE}					
125	B77	Glistnica		0,61		0,61	
126	B80	Owsica		10,32		20,69	
127	B76; B78-9	Inne inwazje nicieniami przewodu pokarmowego					
128	B83.0	Toksokaroza		0,61		0,61	
129	B85	Wszawica		6,07		1,22	
130	B86	Świerzb		25,49		15,82	
131	wym. niżej			1,82		1,22	
132	B95.3/G04.2;G00.1	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> (inwazyjna) ²³	ogółem ^{UE}	1,82		1,22	
133	A40.3		zapalenie opon i/lub mózgu ^{UE}		1,82		1,22
134	J13		posocznica ^{UE}		0,61		0,61
135	B95.3		zapalenie płuc ^{UE}				
136	B96.0	<i>Mycoplasma pneumoniae</i> jako przyczyna chorób					
137	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zakażenia <i>E. coli</i> ^{PL}					
138	wym. niżej						
139	B96.3/G04.2;G00.0	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> typ B (inwazyjna) ²⁴	ogółem ^{UE}				
140	A41.3		zapalenie opon i/lub mózgu ^{UE}				
141	B96.3/J05.1		posocznica ^{UE}				
142	B96.3		zapalenie nagłośni ^{UE}				
143	G01,G04.2;G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	inna określona i nie określona ^{UE}				
144	G00.2-8;G04.2		w innych chorobach objętych MZ-56 ²⁵			1,22	
145	G00.9;G04.2		Inne określone				
146	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		1,21		0,61	
147	G04.0	Zapalenie mózgu	Inne, nie określone	0,61			
148	G04.8-9		poszczepienne				
149	J10-J11	Grypa	Inne i nie określone				
150			ogółem ^{UE}				
151	J12; J14-18	Zapalenie płuc o etiologii zakaźnej ²⁶		556,61		385,73	
152	P23	Wrodzone (infekcyjne) zapalenie płuc		1542,42		1439,3	
153	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	zespół różyczki wrodzonej ^{PL}				
154	P35.1		zakażenie wirusem cytomegali				
155	P35.2-9		Inne określone i nie określone				
156	P36	Posocznica bakteryjna noworodka ²⁷		64,27		187,73	
157	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza ^{UE}				
158	P37.2		listerioza ^{UE}				
159	P37.3-9		Inne określone i nie określone				
160	T02.0	Zatrucie naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	grzybami				
161	T62.1-2		jagodami, innymi częściami roślin	2,43			
162	T61		rybą, skorupiakami, innymi produktami morza				
163	T62.8-9		innymi substancjami szkodliwymi jako pokarm				

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		Współczynnik zapadalności	Współczynnik zapadalności
0	1	2	3	5	
164	T64	Inne zatrucia	afla- i mikotoksynami w produktach spożywczych		
165	T60		pestycydami		
166	T36-T50		lekami, prep. farmakologicznymi, substancjami biolog.	34,6	27,99
167	T51		alkoholem	23,67	22,51
168	T52-T59		in. subst. zazwyczaj nie stosowan. w celach lecznicz.	7,28	4,26
169	T63		toksyczny efekt kontaktu z jadowitymi zwierzętami		
170	T65		substancjami innymi i nieokreślonymi		1,22
171		Nowo wykryte zakażenia HCV		76,48	18,25
172	228				
Suma kontrolna				2674	2258

III. Jakość wody przeznaczona do spożycia

Ocena stanu sanitarnego urządzeń wodnych i zaopatrzenia ludności wodę na terenie miast i wsi powiatu inowrocławskiego.

W 2008r. prowadzono kontrole sanitarne wodociągów dostarczających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, a także kontrole basenów i miejsc użytkowanych jako kąpieliska.

Nadzór nad obiektami dostarczającymi wodę do spożycia oraz pobór próbek wody do badań prowadzony był w formie monitoringu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2007r. Nr 61 poz.417) oraz na podstawie art.13 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006r. Nr 123, poz. 858 z późn.zm.).

Wodociągi o produkcji : < 100 m³ wody na dobę

Do tej grupy zakwalifikowano 5 wodociągów znajdujących się na terenie gmin. Z ewidencji wykreślono wodociąg Ośrodka Szkoleniowo-Rekreacyjnego Zakładów Tłuszczowych Kruszwica S.A. w Złotowie gm. Kruszwica.

W 2008r. nie odnotowano zmian rozbudowy sieci i modernizacji uzdatniania wody. Wodociągi eksploatowane były prawidłowo.

Badania wody wykazały:

przekroczenia norm fizykochemicznych w wodociągach:

- **Domu Pomocy Społecznej w Warzynie gm Gniewkowo.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Fe, Jonu amonowego, mętności.

W ciągu 30 dni uzyskiwano prawidłową jakość wody.

- **Gospodarstwa Rolnego „KOM-ROL” Kobylniki – Piaski.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość Mn, Fe, Jonu amonowego. Wydano decyzję dotyczącą doprowadzenia fizyko-chemicznej jakości wody do stanu zgodnego z przepisami, którą wykonano.

- **Gospodarstwa Sadowniczego „KOM-ROL” Kobylniki – Popowo.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość azotynów. W ciągu 30 dni uzyskiwano prawidłową jakość wody.

przekroczenia norm bakteriologicznych w następujących wodociągach:

- **Murzynno gm. Gniewkowo.**

Stwierdzono zwiększoną liczbę bakterii grupy coli, której jednak nie wykazały badania kontrolne.

- **Gospodarstwa Sadowniczego „KOM-ROL” Kobylniki – Popowo.**

Stwierdzono, w sieci, zwiększoną ogólną ilość mikroorganizmów w temp 22°C, nie potwierdzoną jednak badaniami kontrolnymi.

Wodociągi o produkcji: 100-1000 m³ wody/dobę

Do w/w grupy zakwalifikowano 29 wodociągów - 6 w miastach i 23 w gminach.

Wykreślono z ewidencji wodociąg Hodowli Zwierząt i Nasiennictwa Roślin w Polanowicach gm. Kruszwica, który od 2007 nie zaopatruje ludności w wodę (został podłączony do ujęcia w Kruszwicy).

W gminie Kruszwica perspektywiczny plan rozbudowy sieci wodociągów publicznych w roku 2008 z powodów finansowych został wstrzymany na czas nieokreślony.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w eksploatacji wodociągów.

Poprawę jakości wody pod względem fizykochemicznym uzyskano w wodociągu w Gocanowie gm. Kruszwica należącym „KOM-ROL” Kobylniki .

Badania wody wykazały:

przekroczenia norm fizykochemicznych w wodociągach:

- **Strzemkowo gm. Inowrocław .**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Fe, Mętności. Wydano decyzję, która jest w trakcie realizacji.

- **„KOM-ROL” Kobylniki -Brześć gm. Kruszwica .**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Fe, Mętności. Wydano decyzję, która jest w trakcie realizacji.

- **Pakość ul Jankowska.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość Mn. Wydano decyzję, która jest w trakcie realizacji.

- **Kościelec gm. Pakość.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość Mn. Wydano decyzję, która jest w trakcie realizacji.

- **Parchanie gm. Dąbrowa Biskupia.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Jonu amonowego, Fe. Wydano decyzję, którą wykonano. Następnie wydano kolejną decyzję, która jest w trakcie realizacji.

- **Jaksice gm. Inowrocław.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Fe, Mętności. Wydano decyzję, która jest w trakcie realizacji.

- **Pakość ul. Inowrocławska.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Jonu amonowego, Fe, Mętności. Wydano decyzję, która jest w trakcie realizacji .

- **Zakładu „Bonduelle Polska” Gniewkowo.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość Jonu amonowego. Wydano decyzję która jest w trakcie realizacji.

- **Zakładów Mięsnych „Viando” w Radojewicach gm. Dąbrowa Biskupia .**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Jonu amonowego, Fe, Mętności. Wydano decyzję, którą wykonano.

- **Cieślin gm. Inowrocław.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość: Mn, Fe, Mętności. Wydano decyzję, którą wykonano.

- **Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego Kołuda Wielka, gm. Janikowo.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość Mn. Wydano decyzję, którą wykonano.

- **Rojewo.**

Stwierdzono ponadnormatywną zawartość Mn, której jednak nie potwierdziły badania kontrolne.

przekroczenia norm bakteriologicznych w wodociągach:

- Cieślin, gm. Inowrocław
- Strzemkowo, gm. Inowrocław
- Gocanowo, gm. Kruszwica

Przekroczenia zostały usunięte po decyzjach z rygiorem natychmiastowej wykonalności, wydanych przez PPIS w Inowrocławiu .

Przekroczeń bakteriologicznych parametrów jakości wody, które wystąpiły w wodociągach: Rojewo, Kościelec gm. Pakość, Jaksice gm. Inowrocław nie potwierdziły badania kontrolne, dlatego PPIS w Inowrocławiu nie wydał decyzji.

Wodociągi o produkcji od 1000 – 10000 m³wody/dobę

Do grupy zakwalifikowano 3 wodociągi, w tym 2 w mieście i 1 w gminie. W tej grupie wodociągów w 2008r. nie nastąpiły zmiany. Wodociąg Gniewkowo, wodą pochodzącą z ujęć toruńskich i gniewkowskich łącznie, poprzez system przepompowni, zaopatruje ludność miasta i części gminy Gniewkowo.

Badania wody wykazały:

przekroczenia norm fizykochemicznych w wodociągach:

- **Gniewkowo**

Wodociąg nadal produkuje wodę nie odpowiadającą wymaganiom sanitarnym pod względem fizykochemicznym. Stwierdzono przekroczenia: Azotynów, Jonu amonowego, Fe, Mn. W trakcie realizacji są 3 decyzje PPIS w Inowrocławiu dotyczące jakości wody, w tym decyzja dotycząca odstępstwa od jakości wody dla azotynów.

- **Wierzejewice gm. Janikowo**

W roku 2008 nie była eksploatowana zapasowa stacja uzdatniania wody w Kołodziejewie, która dawała nieprawidłową (fizykochemicznie) wodę.

W Kołodziejewie, źródło uliczny- stwierdzono przekroczenie zawartości manganu i wydano decyzję, która została wykonana.

Wodociągi o produkcji od 10000 – 100000 m³wody/dobę.

Do tej grupy zakwalifikowano 1 wodociąg. Jest nim wodociąg Inowrocław- Trzaski.

W 2008 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w funkcjonowaniu tego wodociągu.

Specyficzną cechą ujmowanej wody jest jej twardość, wynikająca z warunków geologicznych złóż wodonośnych.

Wodociąg w Trzaskach nie jest w stanie zapewnić wystarczającej ilości wody. Deficyty wody uzupełnia się poprzez zakup wody z wodociągu toruńskiego. W toku budowy (na terenie przepompowni wody w Balinie) jest nowa Stacja Uzdatniania Wody w Inowrocławiu, oparta o 2 studnie wiercone, dotychczas nieużytkowane z powodu przekroczeń żelaza i manganu. Zakłada się, że w obliczu zmniejszającej się liczby ludności oraz oszczędniejszego korzystania z wody, deficyt wody zostanie pokryty.

W 2008 roku jakość wody z wodociągu Inowrocław Trzaski odpowiadała wymaganiom sanitarnym, jednakże w niektórych badanych próbkach wody z sieci stwierdzano minimalne przekroczenia żelaza, nie potwierdzone badaniami kontrolnymi.

Stwierdzono również zwiększoną ogólną liczbę bakterii w 22° C, nie potwierdzoną wynikami 8 próbek kontrolnych.

Studnie publiczne.

PPIS w Inowrocławiu obejmuje nadzorem 17 studni publicznych, których stan sanitarno-techniczny, płytka warstwa wodonośna oraz ciągła dewastacja, nie gwarantują właściwej jakości wody. Studnie nie są wykorzystywane przez mieszkańców.

Jakość wody przeznaczona do spożycia- WNIOSKI

1. Nadzór nad obiektami dostarczającymi wodę do spożycia oraz pobór próbek wody do badań prowadzony był w formie monitoringu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2007r. Nr 61 poz.417) oraz na podstawie art.13 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006r. Nr 123, poz. 858).
2. Największą liczbę wodociągów z nieprawidłową jakością wody w zakresie fizykochemicznym stwierdzono w grupie wodociągów o produkcji: 100-1000 m³ wody/dobę, są to następujące wodociągi:
  - Strzemkowo gm.-Kruszwica *Inowrocław*
  - Brześć gm. Kruszwica
  - Pakość ul. Jankowska
  - Kościelec gm. Pakość
  - Parchanie gm. Dąbrowa Biskupia
  - Jaksice gm. Inowrocław
  - Pakość ul. Inowrocławska
  - „Bonduelle Polska” Gniewkowo

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Wyszczególnienie	Miasto										Wieś										
	Liczba urzędzeń		Liczba próbek wody		Liczba urzędzeń dostarczających wodę			Liczba ludności zaopatrzonej w wodę (w tys.) dot. *powiatu / województwa		Liczba urzędzeń		Liczba próbek wody		Liczba urzędzeń dostarczających wodę			Liczba ludności zaopatrzonej w wodę (w tys.) dot. *powiatu / województwa				
	według ewidencji za rok	w tym skontrolowanych	zbadanych ogółem	nie odpowiadającej wymaganiom	odpowiadają wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom		odpowiadającą wymaganiom	nie odpowiadającą wymaganiom	według ewidencji za rok	w tym skontrolowanych	zbadanych ogółem	nie odpowiadającej wymaganiom	odpowiadającą wymaganiom	nie odpowiadająca wymaganiom		odpowiadającą wymaganiom	ogółem	w tym pod wzgl. bakteriologiczny	odpowiadającą wymaganiom	nie odpowiadającą wymaganiom
						ogółem	w tym pod względem bakteriologicznym								ogółem	w tym pod wzgl. bakteriologiczny					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
A. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę																					
Wodociągi o produkcji [m ³ /d]	<100	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	24	11	4	1	0	1,3	0,2	
	100-1000	2	6	6	23	5	3	3	0	0	5,9	23	23	166	44	18	5	0	26,2	15,0	
	1000-10000	3	2	2	32	10	1	1	0	18,6	7,2	1	1	11	1	1	0	0	6,4	0	
	10000-100000	4	1	1	105	14	1	0	0	76,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	>100000	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
B. Indywidualne ujęcia wykorzystywane do celów publicznych lub działalności gospodarczej																					
Produkcujące <10m ³ /d / Zaopatrujące <50 osób		6	0	0	0	0						0	0	0	0						
C. Inne urządzenia dostarczające wodę																					
studnie	publiczne	7	17	0	0	0						0	0	0	0						
	prywatne	8	0	0	0	0						0	0	0	0						

Tabela nr 4- Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi.

IV Zapobiegawczy nadzór sanitarny

W ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 2008 roku załatwiono łącznie 411 spraw, wydając stosowne opinie, decyzje i postanowienia. Na tę okoliczność przeprowadzono 53 kontrole. Realizowane zadania przedstawia tabela nr 5

Tabela nr 5 – Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Wyszczególnienie		Ogółem	w tym pozytywnie	
Ogółem		411	360	
Uzgodnienia i opinie wydane	w drodze postanowienia dotyczące	uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	70	70
		projektów planów zagospodarowania przestrzennego	15	15
		innych spraw	9	9
	w drodze decyzji dotyczące	innych spraw, w tym wyrażania zgód	-	-
		w tym płatnicze	121	121
	w innej formie dotyczące.	dokumentacji projektowej, koncepcji itp.	51	50
		uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego, w tym statków	62	62
		innych spraw, w tym raportów oddziaływania na środowisko	83	33

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zrealizowano następujące zagadnienia:

1. Uzgodnienia dotyczące projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Uzgodniono 15 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 5 przypadkach wnoszono uwagi dotyczące m.in. określenia terminu likwidacji zbiorników na nieczystości po wykonaniu sieci kanalizacji sanitarnej, zaprojektowania zieleni izolacyjnej, prowadzenia w budynkach mieszkalno-usługowych i na terenach mieszkalno-usługowych tylko takiego rodzaju działalności, która nie będzie powodować uciążliwości dla mieszkańców, wprowadzenie skutecznych zabezpieczeń, umożliwiających dochowanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej, usytuowanych w sąsiedztwie dróg.

2. Uzgadnianie warunków do decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych na realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Uzgodniono uwarunkowania środowiskowe dla 70 przedsięwzięć, które dotyczyły m.in. budowy, przebudowy dróg i ulic, elektrowni wiatrowych, recyklingu tworzyw sztucznych, zakładów gospodarki popiołami, budowy sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej, budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej, przebudowy oczyszczalni ścieków, wykonania ujęcia wód podziemnych, budowy preizolowanej sieci ciepłej, wydobywania kruszywa-piasku, budowy stacji paliw, terminala przeładunku gazu LPG, budowy obiektów hodowli zwierząt, elektrociepłowni biogazowej, biogazowi, budowy instalacji do obróbki metali żelaznych, stolarni, produkcji betonowych elementów budowlanych, punktu skupu złomu i metali.

3. Uzgodnienia sanitarno-higieniczne dotyczące dokumentacji projektowej.

Uzgodniono 51 projektów budowlanych.

W 7 uzgodnieniach wniesiono zastrzeżenia sanitarne i higieniczne oraz odmówiono uzgodnienia jednego projektu.

W 7 przypadkach dokumentacja projektowa dotyczyła zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń.

Uzgadniane projekty budowlane dotyczyły głównie:

budowy sieci kanalizacji sanitarnych, wodociągowych i wodno-kanalizacyjnych, budowy, zmiany sposobu użytkowania, bądź rozbudowy budynków handlowych, usługowych lub mieszkalno – usługowych, zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń hodowlanych na recykling i punkt skupu złomu, zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych i gospodarczych na handlowe lub usługowe (głównie lokale gastronomiczne, sklepy, rzadziej pomieszczenia biurowo-administracyjne), budowy stolarni, adaptacji pomieszczeń szkoły, modernizacji systemu melioracyjnego.

Uzgodniono 31 projektów budowlanych dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (m.in. sieć wodno-kanalizacyjna, sieć wodociągowa, stolarnia, kanał melioracyjny, recykling odpadów, demontaż pojazdów).

4. Pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych.

Wydano w drodze postanowienia 62 opinie dotyczące pozwoleń na użytkowanie obiektów oraz 2 opinie dotyczące warunków sanitarno-higienicznych obiektów.

Spośród tych obiektów najliczniejsze to budynki mieszkalno-usługowe, obiekty handlowe, usługowe i handlowo-usługowe (handel art. spożywczymi i innymi, a także związane z ochroną zdrowia) oraz mieszkalne wielorodzinne.

Wydano także postanowienia dot. użytkowania inwestycji:

związanych z ochroną środowiska (oczyszczalnia ścieków przemysłowych, piaskownik i separator ścieków), związanych z produkcją żywności (silos do magazynowania cukru, produkcja wyrobów garmażeryjnych, przebudowa cukrowni, rozbudowa suszarni warzyw, produkcja opakowań do

środków spożywczych), związanych z produkcją nie spożywczą (branża metalowa, transestryfikacja oleju rzepakowego, wyposażenie sanitarne z płyt akrylowych), obiektów związanych z komunikacją (stacje kontroli pojazdów, myjnia samochodowa, warsztat), gospodarki odpadami (wiata na odpady poprodukcyjne w stolarni, recykling tworzyw sztucznych), obiektów rolniczych (gęśnik), obiektów kultu religijnego (kościół), obiektów sportowych (boiska), związanych z energetyką (elektrownia wiatrowa).

5. Opinie sanitarne.

Wydano 83 opinie. 78 opinie dotyczyły konieczności wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu.

W 49 przypadkach uznano, że sporządzenie raportu nie jest konieczne, w pozostałych przypadkach 29 wymagano raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Wydano także 2 opinie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz 3 opinie dotyczące warunków sanitarno-higienicznych pomieszczeń aptek.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny- WNIOSKI

1. Liczba spraw załatwionych przez zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2008r. jest podobna jak w 2007r.
2. W dalszym ciągu zdarzają się przypadki, że obiekty są realizowane w oparciu o projekty budowlane, które nie były uzgadniane pod względem higienicznym i zdrowotnym, chociaż przyszły sposób użytkowania obiektu wskazywał na potrzebę dokonania takiego uzgodnienia.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2008r. przeprowadzono 520 kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznej:

- Ustępy publiczne
- Baseny kąpielowe - kryte
- Baseny kąpielowe - odkryte
- Domy Pomocy Społecznej
- Hotele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie
- Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z w/w usług
- Dworce autobusowe i kolejowe
- Inne obiekty użyteczności publicznej, do których zaliczono:
  10. Apteki
  11. Przystanki
  12. Cmentarze
  13. Obiekty sportowe
  14. Parki
  15. Targowiska
  16. Transport osobowy
  17. Obiekty kulturalno-widowiskowe
  18. Zakład Usług Sanitarnych

oraz niestrzeżone kąpieliska tzw. „zwyczajowe”:

1. Janikowo - jezioro Pakoskie
2. Tuczo gm. Złotniki Kujawskie - jezioro Tuczo,

a także niestrzeżone kąpieliska tzw. „dzikie”:

- Kruszwica „Grodztwo” – jezioro Gopło
- Kruszwica „Półwysep” - jezioro Gopło
- Trzyczyn gm. Kruszwica - jezioro Trzyczyńskie

Wyniki kontroli obrazuje tabela nr 6

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej - WNIOSKI

1. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości w większości obiektów.
2. Pewne nieprawidłowości stwierdzono w niektórych zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej.
3. Zauważa się dbałość właścicieli o estetykę obiektów.
4. Pojemniki i kontenery na odpady komunalne są systematycznie opróżniane.
5. Prowadzona jest segregacja odpadów na szkło papier i plastik.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Tabela nr 6- Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Wyszczególnienie		Miasto				Wieś			
		Liczba urzędzeń i obiektów							
		według ewidencji na 31.XII	skontrolowanych	ze złym stanem sanitarnym		według ewidencji na 31.XII	skontrolowanych	ze złym stanem sanitarnym	
				razem	w tym pod wzgl. tech.			razem	w tym pod wzgl. tech.
0		1	2	3	4	5	6	7	8
Ustępy publiczne - ogółem	1	11	11	0	0	0	0	0	0
stałe skanalizowane	2	6	6	0	0	0	0	0	0
stałe nie skanalizowane	3	0	0	0	0	0	0	0	0
tymczasowe skanalizowane	4	0	0	0	0	0	0	0	0
tymczasowe nie skanalizowane	5	5	5	0	0	0	0	0	0
Baseny kąpielowe kryte ogółem	6	3	2	0	0	0	0	0	0
w tym parki wodne	7	1	1	0	0	0	0	0	0
Baseny kąpielowe odkryte	8	1	1	0	0	0	0	0	0
Domy pomocy społecznej	9	1	1	0	0	6	4	0	0
Noclegownie	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Hotele	11	2	2	0	0	0	0	0	0
Motele	12	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensjonaty	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Kempingi	14	0	0	0	0	0	0	0	0
Domy wycieczkowe	15	1	1	0	0	0	0	0	0
Schroniska młodzieżowe, schroniska, pola biwakowe.	16	1	0	0	0	0	0	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	17	8	7	0	0	6	6	0	0
Zakłady fryzjerskie	18	114	94	0	0	10	9	0	0
Zakłady kosmetyczne	19	24	14	0	0	1	1	0	0
Zakłady tatuażu	20	1	1	0	0	0	0	0	0
Zakłady odnowy biologicznej	21	19	17	0	0	2	2	0	0
Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	22	26	21	0	0	1	1	0	0

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Dworce autobusowe	23	1	1	0	0	0	0	0	0
Dworce i stacje kolejowe	24	3	3	0	0	2	2	0	0
Porty lotnicze	25	0	0	0	0	0	0	0	0
Przystanie promów morskich i morskich statków pasażerskich	26	0	0	0	0	0	0	0	0
Przystanie statków i promów pasażerskich w żegludze śródlądowej	27	0	0	0	0	0	0	0	0
Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych.	28	1	0	0	0	0	0	0	0
Przejścia graniczne drogowe	29	0	0	0	0	0	0	0	0
Przejścia graniczne lotnicze	30	0	0	0	0	0	0	0	0
Przejścia graniczne morskie	31	0	0	0	0	0	0	0	0
Przejścia graniczne małego ruchu turystycznego	32	0	0	0	0	0	0	0	0
Tereny rekreacyjne	34	19	2	0	0	0	0	0	0
Inne obiekty użyteczności publicznej	35	183	144	1	1	106	82	2	2

VI. Ocena stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej

Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Inowrocław

ul. Poznańska 97

Placówki Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej tj: Szpital Powiatowy, Pogotowie Ratunkowe i Przychodnię Przychodnię w 2008 roku kontrolowano pod kątem oceny stanu zabezpieczeń przeciwepidemicznych oraz stanu higieniczno - technicznego pomieszczeń i urządzeń. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dezynfekcja

W gabinetach zabiegowych przeprowadza się jedynie wstępną dezynfekcję narzędzi medycznych wielokrotnego użytku. Po wstępnej dezynfekcji narzędzia, umieszczone w kontenerach, przekazywane są Centralnej Sterylizatorni .

Dezynfekcję powierzchni przeprowadzają pracownicy firmy „NAPRZÓD”.

Nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji nie stwierdzono.

Komora dezynfekcyjna

Szpital posiada jedną komorę dezynfekcyjną typu KD 3,5. Rok produkcji - 1985. Komora zlokalizowana jest w szpitalnej pralni. Komora jest przelotowa, podzielona na stronę brudną i czystą.

W dezynfekcji profilaktycznej temperatura wynosi 67° C, czas ekspozycji - 40 minut.

W dezynfekcji po skażeniach temperatura wynosi 87°C, czas ekspozycji - 1 godz.

Koce, materace i poduszki są dezynfekowane 1x w kwartale. Dezynfekcji komorowej łóżek nie przeprowadza się.

Kontrolę wewnętrzną skuteczności procesu dezynfekcji w komorze przeprowadza się przy użyciu sprawdzianów w postaci samoprzylepnych taśm wskaźnikowych. Informacje o osiągnięciu wymaganej temperatury uzyskuje się po zmianie barwy sprawdzianu oraz na podstawie wskazań termometrów.

Komora nie świadczy usług dla innych zakładów opieki zdrowotnej.

Centralna Sterylizatornia

Centralna Sterylizatornia jest wyposażona w urządzenia do wyjaławiania sprzętu medycznego, aparatury, narzędzi, bielizny operacyjnej, materiałów opatrunkowych. Istnieje również możliwość dezynfekcji wózków i pojemników służących do transportu materiałów poddawanych sterylizacji.

Sterylizatornia posiada wyodrębnione strefy: brudną, czystą i sterylną.

- W strefie brudnej następuje przyjęcie i przygotowywanie sprzętu medycznego do dezynfekcji. Tu następuje również mycie sprzętu w myjni ultradźwiękowej. Odbywa się w niej także dezynfekcja wózków i pojemników transportowych. W strefie brudnej znajduje się także magazyn detergentów i środków dezynfekcyjnych. Pomędzy strefą brudną, a czystą zainstalowano przelotowe myjnie – dezynfektory.
- W strefie czystej wykonywane są czynności takie jak; sortowanie, przegląd, konserwacja, montaż zestawów, pakowanie, przygotowywanie do załadunków.
- W strefie sterylnej następuje rozładunek sterylizatorów, magazynowanie materiałów po sterylizacji, pakowanie w opakowania transportowe i wydawanie materiałów. W tej strefie również wydawana jest woda uzdatniona.

Pomiędzy strefami urządzono śluzy umywalkowo – fartuchowe (3 śluzy + śluza materiałowa).

Celem wizualnego wydzielenia stref zastosowano odmienną kolorystykę podłóg w każdej z nich.

Centralna Sterylizatornia jest wyposażona w dwa przelotowe sterylizatory o pojemności 8 jednostek sterylizacji, obydwa typu Getinge HS66, rok produkcji 2005.

Centralna Sterylizatornia posiada połączenie z zespołem operacyjnym oraz łatwy dostęp do innych jednostek organizacyjnych szpitala.

Transport materiałów skażonych do sterylizatorni odbywa się windą, łączącą blok operacyjny z myjnią sterylizatorni.

Materiały, jakimi pokryte są ściany, sufit oraz podłoga w sterylizatorni umożliwiają mycie, dezynfekcję.

W każdym pomieszczeniu zainstalowano lampy bakteriobójcze nowej generacji.

W Centralnej Sterylizatorni przeprowadza się również sterylizację gazową.

Pomieszczenie wyposażone jest w sterylizator na tlenek etylenu.

Skuteczność procesów sterylizacji aparatów należących do Centralnej Sterylizatorni kontrolowana jest w systemie kontroli wewnętrznej :

Sterylizacja parowa – autoklawy jeden raz dziennie kontrolowane wskaźnikiem BOWIE DICK umieszczanymi w pakietach kontrolnych. Każdy cykl kontrolowany jest testem zintegrowanym - wieloparametrowym wskaźnikiem chemicznym zewnętrznym z indykatorem – taśmą oraz wskaźnikiem integracyjnym.

Wsady, w których sterylizowane są implanty, są dodatkowo kontrolowane próbami biologicznymi i wydawane dopiero po odczycie próby, czyli po 48 godzinach.

Procesy sterylizacji kontrolowane są również komputerowo.

W przypadku sal operacyjnych, pasek wskaźnikowy wkładany jest do każdego wyjaławianego opakowania (do każdego zestawu z narzędziami, materiałem z gazy i bielizną operacyjną).

Dezynfektor przy myjni kontrolowany jest wskaźnikiem chemicznej kontroli dezynfekcji.

Proces sterylizacji kontrolowany jest również komputerowo.

Wskaźniki w/w kontroli wpisywane są do zeszytu pracy autoklawu.

Testy kontrolne z całego dnia łączone są w całość i odkładane do segregatora celem dalszego przechowywania.

Sterylizacja gazowa – sterylizator kontrolowany jest przy użyciu prób biologicznych wieloparametrowych. Proces monitorowany komputerowo. Wydruki komputerowe procesu cyklu wraz ze wskaźnikami oraz etykietą z próby biologicznej przekazywane są do archiwum .

Centralna Sterylizatornia świadczy usługi w zakresie sterylizacji dla zakładów opieki zdrowotnej oraz dla gabinetów prywatnych.

W 2008r. Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu realizował program dostosowawczy, do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006r. Nr 213 poz. 1568). W ramach programu dostosowawczego wykonano już remonty w oddziale laryngologicznym.

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę zapewniał wodociąg publiczny Inowrocław. W 2008 roku jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym. Oprócz zbiorników retencyjnych, które zapewniają zapas wody dla szpitala na 48 godzin, szpital nadal nie posiada dodatkowego źródła zaopatrzenia w wodę.

Postępowanie z odpadami

W porównaniu z latami ubiegłymi w 2008r. gospodarka odpadami w placówkach PSZOZ w Inowrocławiu nie uległa zmianie. Odpady medyczne już w miejscu ich wytwarzania trafiają do pojemników wyłożonych workami polietylenowymi. Następnie przewożone są do magazynu - chłodni przeznaczonego do czasowego magazynowania odpadów, wyposażonego j/w urządzenia umożliwiającego obniżenie temperatury. W chłodni odpady magazynowane są maksymalnie dwa dni, po czym przekazywane są specjalistycznej firmie.

PSZOZ w Inowrocławiu odpady medyczne niebezpieczne odbiera od około 200 innych podmiotów gospodarczych z terenu powiatów inowrocławskiego, żnińskiego i mogileńskiego. Odpady komunalne gromadzone są w szczelnym kontenerze ugniatającym, typ MPC5P/E, z siłownikiem hydraulicznym i płytą dociskową umiejscowionym na ogrodzonym i utwardzonym placu szpitalnym.

Postępowanie z bielizną

Pralnia zlokalizowana jest na terenie szpitala, w osobnym budynku, połączonym przejściem krytym z zespołem głównym szpitala. Pralnia posiada barierę higieniczną i spełnia wymogi dotyczące właściwej technologii prania i zachowania reżimu sanitarnego.

W pralni zlokalizowana jest komora dezynfekcyjna typu KD 3,5 z 1985r.

Prosektorium

Na terenie PSZOZ w Inowrocławiu, w wydzielonym budynku, połączonym przejściem podziemnym z zespołem głównym szpitala, funkcjonuje prosektorium.

Sprzątanie i utrzymanie czystości

Obowiązki utrzymania czystości na terenie szpitala należą do firmy „Naprzód”, z którą szpital zawarł umowę. Na terenie szpitala firma posiada magazyny sprzętu i środków czystości oraz pomieszczenie, gdzie odbywa się mycie brudnych wózków.

Instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

Każdego roku wykonywane są przeglądy wentylacja grawitacyjnej. Przeglądy wentylacji mechanicznej i klimatyzacji wykonywane są przez Sekcję Wentylacji i Klimatyzacji PSZOZ w Inowrocławiu. Filtry absolutne i filtry wstępne wymieniane są wg. harmonogramu zakładu.

Procedury

Wszystkie placówki PSZOZ w Inowrocławiu opracowały i stosują procedury zapewniające ochronę przed szerzeniem się zakażeń szpitalnych.

Sanatoria

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu obejmuje nadzorem wszystkie inowrocławskie sanatoria:

- „Solanki Uzdrowisko Inowrocław” Sp z o.o. ul. Solankowa 77,
- „Modrzew” ul. Wierzbińskiego 50a,
- „Metalowiec 70” ul. Świętokrzyska 76
- Centrum Rehabilitacyjno – Wczasowe „Energetyk” Sp z o.o. ul. Wilkońskiego 2
- Sanatorium Uzdrowiskowe „Przy Tężni ” im. dr Józefa Krzywińskiego ul. Przy Stawku 12

Stan techniczny i funkcjonalny

W 2008 r. w wyniku decyzji nałożonych przez PPIS w Inowrocławiu oraz inicjatyw własnych dyrekcji zakładów odnotowano poprawę stanu technicznego części hotelowej sanatoriów.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie sanatoria korzystają z wodociągu publicznego Inowrocław.

Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych.

Odpady komunalne składa się w kontenerach, właściwie usytuowanych na terenie obiektów. Odpady medyczne są przekazywane do magazynu chłodni Szpitala Powiatowego w Inowrocławiu.

Postępowanie z bielizną

Dwa obiekty: Kolejowe Sanatorium Uzdrowskie, i „Metalowiec 70” mają własne pralnie, w których zachowany jest reżim prania. Pozostałe sanatoria korzystają z usług pralni zewnętrznych, w których również odbywa się pranie z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Sprzątanie i utrzymanie czystości

W żadnym z sanatoriów nie stwierdzono nieprawidłowości związanych ze sprzątaniem i utrzymaniem czystości. Zabiegi myjąco-sprzątające są prowadzone przez personel sprzątający (na poszczególnych piętrach) w sanatoriach. Zabiegi myjąco-sprzątające prowadzone są każdego dnia oraz według potrzeb. Wydzielono pomieszczenia na składziki porządkowe. Są opracowane i wdrożone procedury mycia i sprzątania. Przeglądy wentylacji grawitacyjnej, mechanicznej i klimatyzacji wykonywane są okresowo.

Procedury przeciwepidemiczne

Wszystkie sanatoria opracowały i wdrożyły procedury zapewniające ochronę przed szerzeniem się zakażeń szpitalnych.

Placówki korzystają z usług sterylizacji, świadczonych przez Centralną Sterylizatornię PSZOZ w Inowrocławiu.

We wszystkich w/w obiektach stosuje się sprzęt jednorazowy.

Gabinety zabiegowe wyposażone są w lampy bakteriobójcze. Dokumentacja pracy promienników lamp prowadzona jest na bieżąco.

Kontrole sanitarne przeprowadzone w 2008 roku nie wykazały nieprawidłowości w stanie zabezpieczeń przeciwepidemicznych stosowanych w tej grupie obiektów.

3. Inne zakłady opieki zdrowotnej

Inne obiekty świadczące usługi medyczne

W 2008r. wydano jedną decyzję, która dotyczyła stanu sanitarno- technicznego obiektów. Obiekty korzystają z wodociągu publicznego Inowrocław. Jakość wody odpowiada wymaganiom sanitarnym. Gospodarka odpadami medycznymi jest prawidłowa. Obiekty korzystają z usług pralni miejskiej oraz z bielizny jednorazowego użytku.

Żłobki

Steryлизację przeprowadza się w dwóch żłobkach miejskich, posiadających sterylizatory na suche, gorące powietrze, typu SPW 65 oraz SP 40. Sterylizowane są jedynie butelki do pojenia niemowląt – tylko w przypadku, jeżeli w żłobku przebywają niemowlęta pojone butelką.

Stężone środki do dezynfekcji są przechowywane w oddzielnych pomieszczeniach, pod zamknięciem.

Lampy bakteriobójcze stosowane na bieżąco – monitorowanie czasu pracy promienników lamp – na bieżąco.

Opracowano i wdrożono procedury przeciwdziałające szerzeniu się zakażeń zakładowych.

Opracowano i wdrożono procedury przeciwdziałające szerzeniu się zakażeń zakładowych. Nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji nie stwierdzono.

Zakład Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego

Opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami zakładowymi. Prowadzona jest kontrola skuteczności procesu sterylizacji chemiczna i biologiczna.

Środki dezynfekcyjne dobrane odpowiednio do zagrożenia.

Przygotowanie środków do dezynfekcji odbywa się w osobnym, wydzielonym pomieszczeniu posiadającym wentylację mechaniczną.

Gabinety zabiegowe są wyposażone w lampy bakteriobójcze. Monitorowanie pracy promienników lamp prowadzone jest na bieżąco.

Nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji nie stwierdzono.

4. Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

1. PSZOZ - Przychodnia Przystępna Inowrocław ul. Poznańska 97

Środki dezynfekcyjne stosowane w Przychodni przygotowywane są w Centralnej Sterylizatorni, skąd rozprowadzane są do gabinetów zabiegowych.

Steryлизację narzędzi medycznych wielokrotnego użytku przeprowadza Centralna Sterylizatornia PSZOZ w Inowrocławiu.

Nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji nie stwierdzono.

2. PSZOZ - Pogotowie Ratunkowe Inowrocław ul. Toruńska 32

Pogotowie w zakresie sterylizacji szpatulek i materiału opatrunkowego korzysta z usług Centralnej Sterylizatorni.

Karetki użyte do przewozów pacjentów chorych na choroby zakaźne, dezynfekowane są bezpośrednio po przewiezieniu chorego w bazie pogotowia, według opracowanej procedury.

Nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji nie stwierdzono.

3. Gminne Zakłady Opieki Zdrowotnej

We wszystkich Gminnych Zakładach Opieki Zdrowotnej opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami zakładowymi.

W 2008 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dezynfekcji i sterylizacji.

5. Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

Stan techniczny i funkcjonalny

We wszystkich Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami zakładowymi.

Środki stężone przechowywane są poza gabinetami. Roztwory robocze sporządzane są w gabinetach zabiegowych. Gabinety posiadają sprawne lampy bakteriobójcze. Dokumentacja pracy promienników lamp prowadzona na bieżąco. Zakłady, które nie posiadają sterylizatorów, zawarły umowy na sterylizację z Centralną Sterylizatornią PSZOZ w Inowrocławiu.

Stan sanitarny zdecydowanej większości gabinetów lekarskich, zabiegowych oraz pomieszczeń przeznaczonych na sprzęt do sprzątnia nie budził zastrzeżeń.

W obiektach, w których świadczone są usługi w zakresie stomatologii i ortodoncji, gdzie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno – techniczny, decyzją PPIS w Inowrocławiu nakazano usunięcie nieprawidłowości.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie zakłady lecznictwa ambulatoryjnego korzystają nadal z wodociągów publicznych znajdujących się w danych miejscowościach.

Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych.

Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach usytuowanych przy placówkach.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących sposobu postępowania z odpadami medycznymi.

Postępowanie z bielizną

W większości przypadków bieliznę przekazuje się do prania w pralniach zewnętrznych, najczęściej do centralnej pralni Szpitala Powiatowego w Inowrocławiu. Nieprawidłowości w transporcie i składowaniu bielizny nie stwierdzono.

6. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska

Właściciele indywidualnych i indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich opracowali procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami zakładowymi.

Gabinety lekarskie dysponują w większości nowym sprzętem typu: Melag, Exacta, Autohause, AD 7, Faro, Domina, Euroklaw. Proces sterylizacji monitorowany każdorazowo przy użyciu testów chemicznych i biologicznych (częstotliwość kontroli biologicznych 1x na kwartał).

W nielicznych przypadkach, w wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości, które nakazano usunąć decyzją PPIS.

Stan techniczny i funkcjonalny

Nie stwierdzono uchybień dotyczących stanu technicznego i funkcjonalnego.

Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie obiekty zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych w danych miejscowościach.

Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych.

W większości obiektów nie stwierdzono uchybień dot. postępowania z odpadami komunalnymi i medycznymi poza dwoma w/w gabinetami. Wydano decyzje dotyczące gromadzenia i unieszkodliwienia odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów medycznych . Decyzje dotyczyły opracowania instrukcji, procedur i zasad selektywnego zbierania odpadów na stanowisku pracy.

Postępowanie z bielizną

Nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną nie stwierdzono.

Ocena stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej - WNIOSKI

7. Kierownicy zakładów opieki zdrowotnej udzielających całodobowych lub całodziennych świadczeń zdrowotnych oraz właściciele indywidualnych praktyk lekarskich opracowali i wdrożyli procedury przeciwdziałające szerzeniu się zakażeń zakładowych. Procedury podlegają ciągłej weryfikacji i udoskonalaniu.
8. We wszystkich kontrolowanych w 2008 roku placówkach służby zdrowia były używane środki dezynfekcyjne wpisane do Rejestru Wytwórców i Wyrobów Medycznych.
9. Kontrole sanitarne przeprowadzone w Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Inowrocławiu, medycznych laboratoriach diagnostycznych, pracowniach protetyki, stomatologii i ortodoncji, zakładach rehabilitacji leczniczej oraz w gminnych zakładach opieki zdrowotnej nie wykazały uchybień.
10. Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzanych w placówkach posiadających status zakładów niepublicznych, uchybienia sanitarne stwierdzono jedynie w placówkach należących do jednego właściciela.
11. Kontrole sanitarne przeprowadzone w gabinetach prywatnych, służących wykonywaniu praktyk indywidualnych wykazały nieprawidłowości jedynie w czterech gabinetach.
12. W 2008 roku nastąpiła poprawa w części hotelowej sanatoriów.

VII. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Celem działania Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych jest zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, nadzór nad zagrożeniami występującymi w środowisku pracy z uwzględnieniem zagrożeń biologicznych, a także nad stosowaniem i wprowadzaniem do obrotu niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych, w tym prekursorów narkotyków i produktów biobójczych.

Środowisko pracy

W 2008 roku w ewidencji Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych znajdowało się 569 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 18. 671 pracowników.

Najliczniejszą grupę – 237 obiektów stanowiły zakłady zatrudniające do 5 pracowników, a najmniejszą – 14 zakładów zatrudniających ponad 250 pracowników.

Strukturę zakładów pracy objętych ewidencją znajdujących się na terenie powiatu inowrocławskiego w 2008 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 7- Nadzór Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych nad zakładami pracy w 2008r.

PKD	Zakłady pracy i zatrudnienie według ewidencji PPIS, w tym:								
	Zatrudnie nie wg. ewid. ogółem	Liczba zakładów zatrudniających pracowników:							Zakłady skontrolow ane razem
		razem (kol. 4+9)	do 5	6÷20	21÷50	51÷100	101÷250	ponad 251	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
01	830	57	23	21	11	2			17
02	60	12	11		1				3
05	6	1		1					
14	308	6	5					1	
15	2913	51	13	17	10	5	4	2	19
17	308	3			1	1	1		1
18	761	16	3	3	5	3	2		1
20	72	7	3	3	1				1
21	47	4		3	1				1
22	635	16	7	4	1	2	1	1	3
23	3	1	1						
24	1055	12	4	5	1			2	6
25	757	32	9	14	6	1	2		10
26	866	13	2	5	3	2		1	5
28	1384	35	13	10	5	3	3	1	7
29	641	9	2	4	1	1		1	5
34	15	1		1					
35	1	1	1						
36	863	30	16	10	2		1	1	5
37	19	2	1	1					
40	953	11	3	2	1	1	3	1	1
41	205	3		1	1		1		1
45	510	15	6	3	1	3	2		3
50	248	40	22	18					7
51	455	41	21	14	5	1			14
52	373	46	36	4	5	1			12
60	1105	8			3		3	2	2
64	34	1			1				
70	561	11	1	3	2	4	1		1
71	64	1				1			
74	75	14	9	5					2
75	271	3			1		2		
80	69	3		2	1				

85	1992	47	16	17	8	4	1	1	28
90	152	4	1	1		2			
91	2	1	1						
92	19	3	1	2					
93	39	8	6	1	1				1
Razem	18671	569	237	175	79	37	27	14	156

W 2008r. przeprowadzono łącznie 252 kontrole w 156 zakładach pracy.

W trakcie prowadzonych kontroli, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego środowiska pracy, zwracano uwagę na warunki sanitarno-higieniczne oraz ocenę ryzyka zawodowego pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników (substancje i preparaty niebezpieczne, w tym rakotwórcze oraz hałas, zapylenie, mikroklimat gorący i zimny).

Stopień narażenia określano na podstawie wyników badań i pomiarów wykonywanych w środowisku pracy.

Stwierdzono, że w 77 zakładach pracy 695 zatrudnionych pracowało w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych. Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej pracowników było narażonych na ponadnormatywny hałas, w 2008 roku - 689. W przekroczeniach stężenia substancji toksycznych (styrenu, acetonu, benzenu) pracowały 4 osoby, pyłu – 2 osoby.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość narażonych pracowników na przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w stosunku do ogółu zatrudnionych w porównaniu do roku poprzedniego.

Tabela nr 8 - Ilość narażonych pracowników na przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w stosunku do ogółu zatrudnionych w porównaniu do roku poprzedniego.

Rok	Liczba zatrudnionych pracowników	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS/NDN ogółem	Liczba osób pracujących w przekroczeniach poziomu hałasu	Liczba osób pracujących w przekroczeniach stężenia substancji toksycznych	Liczba osób pracujących w przekroczeniach stężenia pyłu
2007	18. 129	515	513	2	0
2008	18. 671	695	689	4	2

Pracownicy wykonujący pracę w warunkach przekroczenia hałasu byli wyposażeni w środki ochrony indywidualnej – nauszники lub wkładki przeciwhałasowe.

W następstwie postępowania pokontrolnego wydano ogółem 78 decyzji administracyjnych zobowiązujących podmioty gospodarcze do usunięcia istniejących nieprawidłowości oraz nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 650 zł.

Najeczęściej stwierdzone nieprawidłowości:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych w 26 zakładach (16,7 %)
- zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń w 19 zakładach (12 %)
- uchybienia w zakresie szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych w 19 zakładach (12 %)
- brak rejestru czynników szkodliwych stwierdzono w 18 zakładach (11,5 %)
- uchybienia w zakresie substancji i preparatów chemicznych w 15 zakładach (9,7 %)
- brak oceny ryzyka zawodowego w 11 zakładach (7 %)
- nieaktualne badania lekarskie pracowników w 4 zakładach (2,5 %)

- uchybienia w zakresie stosowania czynników rakotwórczych lub mutagennym w 2 zakładach (2,5 %)

Poprawę warunków pracy w zakresie stanu sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy uzyskano w 12 zakładach pracy. I tak:

- w 2 piekarniach, szwalni i zakładzie branży chemicznej odmalowano sufity i ściany w halach produkcyjnych,
- w zakładzie stolarskim uporządkowano stanowiska pracy,
- doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarne w 6 zakładach pracy:
  - w piekarni uzupełniono ubytki w kaflach w pomieszczeniu, w którym znajduje się natrysk dla pracowników,
  - w zakładzie branży chemicznej uporządkowano i odmalowano pomieszczenia socjalne, zapewniono metalową szafkę na odzież dla pracownika,
  - w zakładzie zajmującym się recyklingiem tworzyw sztucznych uporządkowano wc dla pracowników i wymieniono na nową miskę ustępową,
  - w zakładzie zajmującym się recyklingiem tworzyw sztucznych, drukarni i w zakładzie branży spożywczej uporządkowano oraz umyto ściany, podłogi i urządzenia higieniczno-sanitarne w umywalniach, toaletach.
- w stolarni i zakładzie branży chemicznej zapewniono dostęp do wody bieżącej w pomieszczeniu przeznaczonym do spożywania posiłków,
- pracownikom branży stolarskiej wygospodarowano przy hali produkcyjnej w tym samym budynku pomieszczenia socjalne - toalety i natrysk,
- w zakładzie stolarskim przeniesiono produkcję z „garażu” do pomieszczeń zgodnych z przepisami bhp (z wymaganą wysokością pomieszczeń, dostępem światła naturalnego, wyposażone w wentylację grawitacyjną i mechaniczną),
- w 2 piekarniach, zakładzie branży chemicznej oraz stolarni wygospodarowano miejsce do spożywania posiłków,
- w zakładzie zajmującym się recyklingiem tworzyw sztucznych wyposażono pracowników w maski przeciwpyłowe,
- w zakładzie branży spożywczej pracownikom, mającym kontakt z preparatami niebezpiecznymi sklasyfikowanymi jako żrące z przypisanym zwrotem R35 zamontowano wodne natryski ratunkowe i urządzenia do płukania oczu.

W 2008 roku na terenie powiatu funkcjonowało 38 podmiotów wprowadzających do obrotu niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne (10 producentów, 28 dystrybutorów) oraz 201 podmiotów stosujących w swojej działalności substancje i preparaty chemiczne.

W ramach nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi przeprowadzono ogółem 31 kontroli sanitarnych w 27 obiektach. Kontrolą objęto przede wszystkim producentów niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak kart charakterystyki dla niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych stosowanych w zakładzie,
- brak zapoznania pracowników z treścią kart charakterystyk stosowanych niebezpiecznych preparatów chemicznych w zakładzie,
- brak spisu stosowanych w zakładzie substancji i preparatów niebezpiecznych,
- brak opracowanej instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczącej postępowania z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia,
- brak zgłoszenia do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu faktu zakupu preparatów niebezpiecznych zaklasyfikowanych jako żrące z przypisanym zwrotem R35,

- brak ewidencję rozchodu dla preparatu niebezpiecznego zaklasyfikowanego jako żrący z przypisanym zwrotem R35,
- brak zapewnić pracownikom , mającym kontakt z preparatami niebezpiecznymi zaklasyfikowanymi jako żrące z przypisanym zwrotem R35, wodnych natrysków ratunkowych i urządzeń do płukania oczu,
- brak właściwego oznakowania miejsc i pojemników zawierających niebezpieczne preparaty chemiczne ,
- brak poinformowania Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych w Łodzi o wprowadzaniu do obrotu niebezpiecznego preparatu chemicznego,
- niewłaściwe oznakowanie opakowania niebezpiecznego preparatu chemicznego wprowadzanego do obrotu,
- nieaktualna karta charakterystyki dla wprowadzanego do obrotu niebezpiecznego preparatu chemicznego.

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych w 5 zakładach pracy. W ewidencji obiektów znajdowało się 15 podmiotów, w których występowało narażenie na czynniki rakotwórcze. W 2008 roku szczególnym nadzorem objęto pracowników stacji paliw, z uwagi na fakt występowania w paliwie benzenu – czynnika o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla ludzi. W oparciu o wyniki kontroli, a w szczególności wyniki pomiarów stężenia benzenu przy obsłudze dystrybutorów paliw stwierdzono, że pracownicy stacji paliw nie są narażeni na czynniki rakotwórcze, lecz pracują w kontakcie z nimi. Ogółem w narażeniu na czynniki rakotwórcze pracowało 161 osób, w tym 73 kobiety

W wyniku prowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 2 obiektach, które dotyczyły:

- brak rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych,
- brak rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi,
- brak przesłania do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy wypełniony druk „Informacja o substancjach , preparatach, czynnikach, procesach o działaniu rakotwórczym lub mutagennym”.
- brak wyników pomiarów czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy,
- brak przeszkolenia pracowników w zakresie zagrożeń i skutków działania czynników rakotwórczych jak również postępowania z określonym rodzajem czynnika rakotwórczego.

Rodzaj prac, których wykonywanie powoduje narażenie na czynniki rakotwórczymi oraz liczbę osób narażonych na poszczególne czynniki rakotwórcze przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 9 - Rodzaj prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi oraz liczbę osób narażonych na poszczególne czynniki rakotwórcze

Lp	Nazwa czynnika rakotwórczego	Rodzaj prac	Liczba osób narażonych
1	Pył drewna twardego	Obsługa drewna bukowego	6
2	Tlenek niklu	Odbarwienie szkła kryształowego	7
3	Azbest	Demontaż płyt azbestowych	26
4	Promieniowanie jonizujące X	Obsługa rentgenowskiej przeglądarki kontroli przesyłek, Obsługa aparatów rtg	122
Ogółem			161

W 2008 roku w powiecie zostało przeprowadzonych 82 kontrole w 66 zakładach pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. Były to zakłady przemysłu spożywczego, leśnictwo, fermy drobiu, placówki ochrony zdrowia.

W skontrolowanych zakładach pracownicy potencjalnie narażeni byli na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 2 i 3.

Ogółem w powiecie narażonych na czynniki biologiczne było 2. 442 pracowników, w tym 2.442 grupa 2 i 1680 grupa 3. W ewidencji podmiotów było 161 zakładów, w których występowały szkodliwe czynniki biologiczne.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia,
- brak rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 grupy zagrożenia,
- brak zapewnienia znaku ostrzegającego przed zagrożeniem biologicznym,
- brak przeszkolenia pracowników mających kontakt ze szkodliwym czynnikiem biologicznym w zakresie narażenia na czynniki biologiczne,
- brak opracowanej oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaniem pracy w zakładzie z uwzględnieniem narażenia pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych,
- brak opracowanej procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w zakresie dezynfekcji.

Sekcja w ramach promocji zdrowia prowadziła akcję informacyjną w zakładach pracy, których dotyczyło rozporządzenie REACH, polegającą na sukcesywnym dostarczaniu broszury informacyjnej o REACH otrzymaną od Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy.

Ponadto do producentów i dystrybutorów substancji i preparatów niebezpiecznych wysyłano materiały informacyjne o prowadzonych seminariach na temat wdrożenia rozporządzenia REACH w przedsiębiorstwie, które również zostały dostarczone z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy.

Choroby zawodowe

W 2008r. na terenie powiatu stwierdzono 9 chorób zawodowych, o 6 więcej niż w roku poprzednim. Spośród 9 stwierdzonych chorób zdecydowaną większość stanowiły przewlekłe schorzenia narządu głosu – 67,0 %, następnie były pojedyncze przypadki, które dotyczyły choroby skóry, obustronnego trwałego ubytku słuchu i chorób zakaźnych.

Najczęstszą przyczyną chorób zawodowych w 2008r. był nadmierny wysiłek głosowy u nauczycieli.

W ramach postępowania w sprawie chorób zawodowych przeprowadzono 16 ocen narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem choroby zawodowej oraz 1 postępowanie wyjaśniające. Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Inowrocławiu zostało zgłoszonych 19 podejrzeń chorób zawodowych.

Wydano 9 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Tabela nr 10 - Choroby zawodowe stwierdzone w powiecie inowrocławskim w latach 2005-2008

Numer wykazu choroby zawodowej*	Nazwa choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych przypadków w latach			
		2005	2006	2007	2008
3	Pylice płuc		1		
15	Przewlekłe choroby narządu głosu	4	4		6
18	Choroby skóry		1		1
19	Choroby narządu ruchu		3	2	
21	Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	3	1		1
26	Choroby zakaźne	1	1		1
Ogółem		8	11	0	9

*) wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dz. U. Nr 132 poz.1115)

Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy - WNIOSKI

1. Ogółem w 156 zakładach pracy przeprowadzono 252 kontrole.
2. Wydano 78 decyzji administracyjnych, nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 650 zł.
3. Najczęstsze stwierdzone nieprawidłowości to: brak aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy oraz uchybienia w zakresie szkodliwych czynników biologicznych (nieprawidłowe karty charakterystyk, złe oznakowanie etykiet produktów chemicznych wprowadzanych do obrotu bądź stosowanych w działalności zawodowej).
4. Poprawę warunków pracy w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy uzyskano w 12 zakładach pracy.
5. W 77 zakładach pracy, 695 zatrudnionych pracowało w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych (hałas – 689 osób, pył – 2, substancje toksyczne – 4).
6. W ramach nadzoru nad chemikaliami w 27 obiektach przeprowadzono 31 kontroli. Kontrolami objęto przede wszystkim producentów niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych. Ogółem, pod nadzorem było 10 producentów i 28 dystrybutorów produktów chemicznych oraz 201 podmiotów stosujących substancje i preparaty niebezpieczne.
7. Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze (pył drewna twardego, tlenek niklu, azbest, promieniowanie jonizujące x) to 161 osób, w tym 73 kobiety. W 5 zakładach pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze przeprowadzono 7 kontroli. W 2008r. szczególnym nadzorem objęto pracowników stacji paliw.
8. W 66 zakładach pracy, w których występowała ekspozycja na szkodliwe czynniki biologiczne narażonych było 2442 pracowników. Ogółem przeprowadzono 82 kontrole.
9. Stwierdzono 9 chorób zawodowych, o 6 więcej niż w roku poprzednim.
10. Nadmierny wysiłek głosowy u nauczycieli był najczęstszą przyczyną chorób zawodowych.

VIII. Warunki sanitarno – higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych

W 2008r Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu nadzorem sanitarnym objął wszystkie placówki stałego pobytu nauczania i wychowania tj. 195 placówek oraz 48 placówek wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.

Przeprowadzono 358 kontroli sanitarnych oceniające bieżący stan higieniczno-sanitarny, w tym 97 kontroli placówek wypoczynku letniego i zimowego.

Kontrole swoim zakresem obejmowały bieżący stan higieniczno-sanitarny.

Stwierdzone nieprawidłowości skutkowały wydaniem 62 decyzji nakazujących ich usunięcie.

PPIS w Inowrocławiu w swoich decyzjach najczęściej nakazywał:

- wymianę stolarki okiennej, parkietów,
- malowanie ścian i sufitów,
- zabezpieczenie kaloryferów poprzez zakładanie na nie osłon,
- zabezpieczenie poręczy przed zsuwaniem się po nich uczniów,
- naprawę nawierzchni boisk i przejść do szkół.

Decyzje wydano min. na 2 licea ogólnokształcące i 6 zespołów szkół ponadgimnazjalnych.

Podczas kontroli zbierano informacje na temat rozpowszechniania się palenia tytoniu wśród uczniów, posiadania przez placówki wydzielonych palarni dla personelu szkół oraz zakazu palenia na terenie placówki. Z przeprowadzonej analizy ilościowej wynika, iż nie spada liczba placówek, w których wydzielone są palarnie dla nauczycieli. Palarnie znajdują się jeszcze w 12 szkołach podstawowych (28%), w 7 gimnazjach (44%), w 6 szkołach ponadgimnazjalnych (32%).

Sprawowano nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach. W 4 placówkach stwierdzono przeterminowane substancje i preparaty chemiczne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu przesłał 4 zgłoszenia do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy o przechowywaniu na terenie szkół przeterminowanych substancji i preparatów chemicznych (zgłoszenia dotyczyły: 2 gimnazjów, 1 zespołu szkół ponadgimnazjalnych, 1 liceum ogólnokształcącego).

Wyniki nadzoru obrazuje poniższa tabela

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

RODZAJ PLACÓWEK	LICZBA PLACÓWEK		LICZBA PRZEPROWADZONYCH KONTROLI PLACÓWEK	LICZBA DZIECI I MŁODZIEŻY W SKONTROLOWANYCH PLACÓWKACH	LICZBA PLACÓWEK SKONTROLOWANYCH, W KTÓRYCH STWIERDZONO																			
	objętych ewidencją (stan na koniec roku sprawozdawczego)	skontrolowanych			BUDYNKI				WARUNKI DO UTRZYMANIA HIGIENY				POSIADANIE INFRASTRUKTURY DO PROWADZENIA ZAJĘĆ WF					MOŻLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z			PROFILAKTYCZNEJ OPIEKI			
					w złym stanie		tylko	brak wodociągu	brak kanalizacji	ponadnormatywna liczba uczniów na urządzenie ustępowe	ustępy zewnętrzne	Liczba placówek posiadających tylko				Liczba placówek posiadających zarówno salę gimnastyczną, salę zastępczą, jak i boisko oraz halę sportową i basen	Liczba placówek nieposiadających ani sali gimnastycznej, ani zastępczej	basenu	hali sportowej	siłowni /klubu fitness				
					techniczny	porządku i czystości						salę gimnastyczną	salę (salę) rekreacyjną/zastępczą	boisko (boiska) sportowe	basen									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
Żłobki	01	2	2	3	158	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Przedszkola	02	15	15	26	2644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
szkoly podstawowe	03	76	76	78	10148	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	-	-	2	10	2	0	17	
filie szkół podstawowych	04	3	3	3	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	
Gimnazja	05	16	16	32	5950	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	4	2	6	11	
licea ogólnokształcące	06	5	5	11	4311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	5	
SZKOŁY ZESPÓŁ SZKÓŁ	szkoly podstawowe	07	(1) X	(1) X	(3)x	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	x	-	-	-	
	gimnazja	08	(1) X	(1) X	(3)x	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	-	-	
	zasadnicze szkoły zawodowe, specjalne, szkoła specjalna	09	(9)X	(9) X	(21)x	1199	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	x	-	
	technika (oraz technika uzupełniające)	10	(18)X	(18) X	(36)x	3524	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	x	-
	licea profilowane	11	(4)X	(4) X	(4)x	107	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-	-	x	-	-	x	-
	licea ogólnokształcące	12	(2)X	(2)x	(4)x	461	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	-
	szkoła policealna	13	(1)X	(1)x	(2)x	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM Zespołów Szkół	14	9	9	29	5457	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	4	4	4	9	
CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO	gimnazjum dla dorosłych	15	(1)X	(1)x	(1)x	197	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	szkoła policealna	16	(1)X	(1)x	(1)x	406	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	technikum uzupełniające	17	(1)X	(1)x	(1)x	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

	liceum ogólnokształcące	18	(2)X	(2)x	(2)x	608	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
OGÓLEM C.K.U.		19	1	1	1	1326	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Zespoły Szkół Ogólnokształcących		20	4	4	7	1231	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Szkoła realna	liceum ogólnokształcące	21	(1)X	(1)x	(1)x	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	liceum ogólnokształcące uzupełniające	22	(1)X	(1)X	(1)x	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	studium policealne zawodowe	23	(1)X	(1)x	(1)x	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	techniku	24	(1)X	(1)x	(1)x	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM Sz. Realna		25	1	1	1	181	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zasadnicza szkoła zawodowa		26	1	1	1	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
liceum uzupełniające		27	1	1	1	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
technikum uzupełniające		28	1	1	1	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
szkoła policealna		29	4	4	4	775	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem wiersze 03+04+05+06+14+19+20+25+26+27+28+29		30	122	122	170	29713	-	-	-	-	-	-	-1	-	1	8	-	-	7	17	10	15	43

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Centrum Kształcenia Praktycznego – (dawne warsztaty)	31	1	1	2	940	-	-	-	-	-	-	-	-
Placówki	domy dziecka	32	3	3	5	146	-	-	-	-	-	-	-
	internaty i bursy	33	1	1	1	82	-	-	-	-	-	-	-
Razem wiersze 32+33	34	4	4	6	228	-	-	-	-	-	-	-	-
Placówki z pobytem całodobowym	35	1	1	1	23								
Placówki z pobytem dziennym	36	33	33	33	958	-	-	-	-	-	-	-	-
Placówki pracy pozaszkolnej	37	15	15	18	1984	-	-	-	-	-	-	-	-
MDK	38	1	1	1	700	-	-	-	-	-	-	-	-
PMOSiR	39	1	1	1	1000	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem 37+38+39	40	17	17	20	3684	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem wiersze 01+02+30+31+34 +35+36+40	41	195	195	261	38348	-	-	-	-	-	-		1

Uwagi:

X – placówki objęte ewidencją i kontrolą w ramach Zespołu Szkół

kolumna I

03 - doliczono 33 Oddziały Przedszkolne

04 - doliczono 1 Oddział Przedszkolny

20 – zespoły szkół ogólnokształcących (poz.w sprawozdaniu GUS - szkoły w skład, których wchodzi szkoła podstawowa+ gimnazjum/przedszkole na terenie gmin Dąbrowy Biskupiej, Pakości, Złotnik Kujawskich: 4 szkoły podstawowe, 2 gimnazja, 2 przedszkola, 4 oddziały przedszkolne, 2 „Małe Przedszkola”)

33- internaty (Bursa Nr1 ul. Narutowicza 34)

36 – Świetlice socjoterapeutyczne

37 – placówki pracy pozaszkolnej (5 klubów osiedlowych, IDK w Inowrocławiu, szkoła muzyczna, 2 szkoły językowe, GOSiR w Gniewkowie, 2 Centra Edukacyjno-opiekuńcze, 1 szkoła tańca, 2 placówki „Małe Przedszkola”)

W 2008 r. infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego kształtowała się następująco:

1. Salę gimnastyczną posiada:

- 27,9% szkół podstawowych (12 /43)
- 56,2% gimnazjów (9/16)
- 60% liceów ogólnokształcących (3/5)
- 75% zespołów szkół ogólnokształcących (3/4)
- 66% zespołów szkół ponadgimnazjalnych (6/9)

Uczniowie szkół, które nie posiadają ani sali gimnastycznej ani sali rekreacyjno-zastępczej ćwiczą w halach sportowych z wyjątkiem jednej szkoły podstawowej i jednej filii szkoły podstawowej. Uczniowie tych szkół ćwiczą na korytarzu w szkole!

2. Korzystanie przez uczniów z natrysków:

Z natrysków uczniowie korzystają raczej tylko po zajęciach sportowych.

Kształtowanie się tego wskaźnika przedstawia tabela Nr 10 pt. „Korzystanie z natrysków po zajęciach sportowych”.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Tabela nr 11 - Korzystanie z natrysków po zajęciach sportowych

RODZAJ PLACÓWEK	Liczba placówek			W tym z natryskami:		
				nieczynnymi	czynnymi (z ciepłą wodą)	
	w ewidencji	skontrolowanych	posiadających salę gimnastyczną		nie używanymi	używanych tylko po dodatkowych zajęciach sportowych
Szkoły podstawowe (bez filii)	76	76	19(w tym 7 oddziałów przedszk.)	-	16(w tym 7 oddziałów przedszk.)	3
Gimnazja (bez filii)	16	16	9	-	5	2
Zasadnicze szkoły zawodowe	1	1	-	-	-	-
ZS Szkoła Realna	1	1	-	-	-	-
Licea ogólnokształcące	5	5	3	-	1	2
Licea uzupełniające	1	1	-	-	-	-
Technika uzupełniające	1	1	-	-	-	-
Zespoły szkół ogólnokształcących	4	4	3	-	2	1
Zespoły szkół ponadgimnazjalnych	9	9	6	-	-	3
Centrum Kształcenia Ustawicznego	1	1	-	-	-	-
Szkoły policealne	4	4	-	-	-	-
Razem	119	119	40	-	24	11

Uwaga: w ewidencji - szkoły podstawowe doliczono 33 oddziały przedszkolne

3. Korzystanie z krytej pływalni

Ze względu na trudną sytuację finansową placówek oświatowych i stosunkowo wysokie opłaty za korzystanie z krytej pływalni niewiele szkół prowadziło zajęcia wychowania fizycznego na krytych pływalniach. Z możliwości zajęć wychowania fizycznego na basenie korzystało 10 na 43 szkół podstawowych oraz 4 na 16 gimnazjów.

4. Korzystanie z hali sportowej.

Z hali sportowej korzystano:

- w 2 z 43 szkół podstawowych (4,65%),
- w 2 z 16 gimnazjum (12,5% wszystkich gimnazjów),
- w 1 z 4 zespołe szkół ogólnokształcących (25% tych placówek),
- w 4 z 9 zespołach szkół ponadgimnazjalnych (44% wszystkich zespołów szkół)
- w 1 z 5 liceów ogólnokształcących (20% wszystkich liceów)

5. Korzystanie z siłowni fitness

Z siłowni fitness korzystano:

- w 6 gimnazjach (37,5%);
- w 4 zespołach szkół ponadgimnazjalnych (44%),
- w 1 zespole szkół ogólnokształcących (25%),
- w 1 szkole zasadniczej zawodowej (100%),
- w 3 LO (60%).

Z siłowni fitness nie skorzystali uczniowie ze szkół podstawowych

6. Korzystanie z boisk sportowych

Boiska sportowe posiadało:

- 42 szkół podstawowych (97,6%),
- 15 gimnazjów (93,73%),
- 1 zasadnicza szkoły zawodowa (100%),
- 4 zespołów szkół ogólnokształcących (100%),
- 9 zespołów szkół ponadgimnazjalnych (100%),
- 4 licea ogólnokształcące (80%).

Warunki sanitarno – higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych – WNIOSKI

1. Sprawując nadzór nad warunkami sanitarno – higienicznymi w szkołach współpracowano z przedstawicielami:
  - Wydziałów Oświaty, Starostwa Powiatowego, Urzędu Miasta oraz Urzędów Gmin w zakresie przygotowania szkół do roku szkolnego 2008/2009
  - z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w zakresie substancji i preparatów chemicznych.
2. Dokonano oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, które oceniono jako dobre. Wyjątek stanowi 1 szkoła podstawowa i 1 filia szkoły podstawowej wraz z oddziałami przedszkolnymi, w których 160 uczniów, z uwagi na brak sali gimnastycznej i sali zastępczej ćwiczy na korytarzach.
3. W 1 szkole podstawowej na terenie miasta Inowrocławia stwierdzono ponadnormatywną liczbę uczniów przypadającą na urządzenia ustępowe.

IX. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu prowadził nadzór nad zakładami produkcji i obrotu żywnością celem zapewnienia bezpieczeństwa żywności.

W rejestrze zakładów produkcji i obrotu żywnością podlegających urzędowej kontroli w roku 2008 ujęto 1843 zakłady. Kontrole przeprowadzono w 484 zakładach. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu wydał 107 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i nałożył 68 mandatów karnych na kwotę 1850 zł.

Na podstawie przeprowadzonych w 2008 roku kontroli sanitarnych dokonano higieniczno-zdrowotnej oceny zakładów żywnościowo – żywieniowych. Ocena jest zróżnicowana w poszczególnych grupach rodzajowych i przedstawia się następująco:

Automaty do lodów

W trakcie trwania sezonu letniego objęto nadzorem 8 obiektów. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 3 kontrole. W celu zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej żywności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu wydał 1 decyzję, w której zobowiązał właściciela zakładu do zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej pracowników oraz wdrażania zasad kontroli wewnętrznej.

Wytwórnice tłuszczów roślinnych

Na terenie powiatu inowrocławskiego znajdują się 2 zakłady tego typu. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 2 kontrole. Ogólny stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów nie budził większych zastrzeżeń higieniczno-sanitarnych.

Piekarnie

W rejestrze zakładów znajduje się 20 obiektów. Stopniowo odnotowuje się poprawę stanu sanitarnego w tej grupie obiektów, jednakże w wyniku prowadzonego nadzoru bieżącego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu wydał 7 decyzji (w tym: 1decyzję przerwania działalności i 1 decyzję ograniczenia działalności) oraz nałożył 6 mandatów karnych, na kwotę 1850zł.

W czasie kontroli zwracano szczególną uwagę na zminimalizowanie ryzyka zanieczyszczeń wynikających z krzyżowania się dróg czystych z brudnymi oraz doposażenia zakładów w niezbędny sprzęt i urządzenia gwarantujące bezpieczeństwo zdrowotne pieczywa.

Najczęściej występujące uchybienia sanitarne to:

- nieprawidłowy sposób produkcji bułki tartej, a zwłaszcza proces składowania, suszenia i mielenia pieczywa,
- brak właściwej segregacji w pomieszczeniach magazynowych do przechowywania surowców, dodatków do pieczywa oraz sprzętu pomocniczego,
- brak właściwej wentylacji w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych,
- brak sprzętu pomiarowego (termometry, higrometry), pozwalającego stwierdzić właściwe warunki klimatycznego przechowywania środków spożywczych.

W dalszym ciągu problem stanowi niehigieniczny transport pieczywa. Przyczyną tego jest brak, w większości piekarni, odpowiednich i właściwie wyposażonych myjni pojemników ekspedycyjnych. Większość zakładów nie ma również warunków do mycia środków transportu. Wydane decyzje w roku sprawozdawczym zobowiązały właścicieli piekarni do poprawy stanu sanitarno-technicznego, między innymi w wyżej wymienionym zakresie, jak również zobowiązywały właścicieli obiektów do wdrażania i stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej i systemu HACCP.

Ciastkarnie

W rejestrze zakładów objętych nadzorem znajduje się 12 obiektów. W większości ciastkarni skala produkcji jest mała, a cykl produkcyjny nierównomierny -wzmógłony w okresach świątecznych.

Często pomieszczenia ciastkarni są niefunkcjonalne, a głównym mankamentem jest:

- brak zapewnienia właściwych warunków do magazynowania łatwopsujących się surowców, półproduktów i wyrobów gotowych- szczególnie w okresie zwiększonej produkcji (zbyt mała powierzchnia magazynowa, zbyt mało urządzeń chłodniczych),
- brak właściwego usytuowania deserowni i jej wyposażenia, a niektóre stanowiska pracy nie zawsze są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem,
- brak odpowiednich warunków do przebierania się personelu w odzież ochronną.

W 2008 roku stwierdzano zły stan sanitarny powierzchni podłóg, ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa i jakości zdrowotnej wyrobów ciastkarskich, w stosunku do skontrolowanych obiektów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu wydał 1 decyzję administracyjną i nałożył mandat karny na kwotę 400 zł.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań 9 próbek ciastek. Pobrane wyroby spełniały wymagania zdrowotne w zakresie przeprowadzonych oznaczeń.

Przetwórnice owocowo-warzywne

W rejestrze zakładów znajduje się 1 obiekt, którego stan sanitarno-techniczny można ocenić jako dobry. Na taką ocenę wpływa między innymi wprowadzony system kontroli wewnętrznej.

Zakłady przetwórstwa zbożowo młynarskiego

W rejestrze zakładów objętych nadzorem znajduje się 10 obiektów. Kontrole przeprowadzono w 2 obiektach. W czasie kontroli stwierdzono zły stan sanitarny powierzchni podłóg, ścian, sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych.

W celu zapewnienia właściwej jakości zdrowotnej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu wydał decyzję, w której zobowiązał właściciela zakładu do wdrażania zasad kontroli wewnętrznej.

Wytwórnice koncentratów spożywczych

W rejestrze zakładów objętych nadzorem znajdują się 3 zakłady. W czasie kontroli nie stwierdzono większych zagrożeń dla bezpieczeństwa żywności.

Sklepy spożywcze

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu obejmuje nadzorem 786 sklepów. Na tę grupę obiektów wydano 56 decyzji oraz nałożono 41 mandatów karnych, na sumę 8500 zł.

Najczęściej stwierdzano nieprawidłowości:

- część obiektów nie spełnia wymagań pod względem funkcjonalnym, zwłaszcza obiekty stare,
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego,
- brak monitoringu temperatury w urządzeniach chłodniczych,
- brak odpowiednich warunków do magazynowania i wprowadzania do obrotu środków spożywczych między innymi ze względu na:
  - brak dostatecznej ilości regałów i podestów do magazynowania i eksponowania środków spożywczych,
  - brak wydzielonych pomieszczeń do przechowywania sprzętu porządkowego,
  - brak bieżącej ciepłej wody,
  - małe powierzchnie magazynowe,

- wyposażenie kontrolowanych obiektów nie zawsze gwarantowało odpowiednie warunki do higienicznego mycia i suszenia rąk pracowników (brak środków myjących),
- brak wydzielonych miejsc na odpady,
- niewłaściwy stan sanitarny powierzchni ścian, podłóg i sufitów w pomieszczeniach sklepów,
- w sklepach samoobsługowych stwierdzano przypadki niewłaściwego zabezpieczenia przed bezpośrednim dostępem konsumentów środków spożywczych sprzedawanych luzem.

W stosunku do 2007 roku, stwierdzono lepsze wyposażenie sal sprzedaży. Coraz więcej sklepów posiada odpowiednią powierzchnię chłodniczą do przechowywania artykułów łatwo psujących się. Poprawia się higiena sprzedaży oraz higiena osobista personelu.

Zastrzeżenia budzą jednak warunki obrotu środkami spożywczymi. Większość punktów sprzedaży mieści się w pomieszczeniach o zbyt małej powierzchni, co uniemożliwia zachowanie właściwych warunków przyjmowania, magazynowania i sprzedaży środków spożywczych. W sklepach wiejskich stan sanitarno-higieniczny jest nieco gorszy niż na terenie miast.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badań 2411 próbek znajdujących się w obrocie środków spożywczych. Zakwestionowano 3 próby, z uwagi na zawyżone parametry mikrobiologiczne.

Kioski spożywcze

W rejestrze zakładów objętych nadzorem są 143 obiekty. W wyniku prowadzonego nadzoru wydano 4 decyzje (w tym 3 dotyczyły kiosków mięsnych na targowiskach) oraz nałożono na kioski mięsne na targowiskach 2 mandaty karne po 150 złotych każdy.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli sanitarnych to:

- brak funkcjonalności pomieszczeń,
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego,
- brak bieżącej ciepłej wody,
- zbyt mała powierzchnia magazynowa do przechowywania środków spożywczych.

Właścicieli kiosków zobowiązano do :

- wyeliminowania ze sprzedaży mięsa mielonego luzem,
- przedstawiania dokumentacji potwierdzającej legalność wprowadzanego do obrotu mięsa.

Pomimo nieznacznej poprawy stanu sanitarnego tej grupy obiektów, stwierdza się że jest on w dalszym ciągu niezadowalający. W większości obiektów nie ma możliwości prawidłowego przechowywania artykułów spożywczych, brak jest właściwej wentylacji i warunków do zapewnienia stałej temperatury przechowywania środków spożywczych.

Złą sytuację potęguje wprowadzanie do obrotu zbyt dużego asortymentu środków spożywczych, warzyw oraz artykułów chemii gospodarczej, co uniemożliwia przestrzeganie właściwej segregacji tych środków. Ponadto brak prawidłowego wyposażenia stanowisk do mycia sprzętu pomocniczego i stanowisk do mycia rąk utrudnia utrzymanie właściwej higieny pomieszczeń i personelu.

Magazyny hurtowe

W rejestrze zakładów objętych nadzorem znajduje się 60 obiektów. Kontrole przeprowadzono w 12 obiektach, wydano 1 decyzję, w której zobowiązano właściciela do skuteczniejszego systemu ochrony zakładu przed szkodnikami.

Część magazynów charakteryzuje się brakiem funkcjonalności oraz zbyt małą powierzchnią użytkową. Niektóre z nich nie posiadają warunków do właściwej segregacji środków spożywczych i nie zapewniają właściwych warunków klimatycznych do przechowywania żywności.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W rejestrze zakładów objętych nadzorem znajduje się 59 obiektów. Kontrole przeprowadzono w 19 obiektach typu restauracje, kawiarnie, bary .

Najczęstsze stwierdzone w czasie kontroli niezgodności to:

- brak wydzielonego pomieszczenia lub boksu do obróbki wstępnej surowców,
- brak właściwych warunków klimatycznych do przechowywania żywności zgodnie z zaleceniami producenta,
- brak wydzielonych pomieszczeń do przechowywania sprzętu porządkowego,
- środków myjąco-dezynfekcyjnych, a także niewłaściwe wyposażenie stanowisk do higienicznego mycia i suszenia rąk,
- brak wydzielonego miejsca do przechowywania odzieży ochronnej i osobistej pracowników.

Podstawą działalności gastronomicznej tej grupy obiektów były przede wszystkim imprezy okolicznościowe. W trakcie imprez organizowanych dla dużej liczby osób, wiążących się z serwowaniem szerokiego asortymentu dań, ulega pogorszeniu stan sanitarny obiektu, a także jego funkcjonalność. Często powierzchnia zaplecza jest niewystarczająca do wielkości produkcji, brakuje wówczas urządzeń chłodniczych do zapewnienia ciągłości łańcucha chłodniczego wszystkim produktom i gotowym potrawom.

W wyniku prowadzonych kontroli sanitarnych, celem usunięcia stwierdzonych uchybień Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 13 decyzji administracyjnych. Nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 2250zł,

Wydane decyzje dotyczyły zwykle przeprowadzenia remontów malarskich, wymiany sprzętu kuchennego, wyposażenie pomieszczeń magazynowych w urządzenia pomiarowe oraz w sprawnie działające wentylacje, zapewniające właściwe warunki klimatyczne do przechowywania środków spożywczych zgodnie z zaleceniami producenta.

Zakłady małej gastronomii

W rejestrze zakładów objętych nadzorem znajduje się 250 obiektów. Skontrolowano 56 obiektów. Jest to grupa obiektów o bardzo zróżnicowanym zakresie działalności, asortymencie i wielkości produkcji. Część z nich prowadzi działalność sezonową. Mała powierzchnia tych zakładów jest przyczyną braku zapewnienia odpowiednich warunków sanitarno – higienicznych dla personelu. Wydając 10 decyzji administracyjnych i nakładając 6 mandatów na kwotę 1350 zł, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny zobowiązał właścicieli obiektów do utrzymania właściwego stanu sanitarnego pomieszczeń, właściwych warunków przechowywania surowców, ich obróbki wstępnej i wykończeniowej oraz zainstalowania tam, gdzie jest to niezbędne dostatecznej ilości umywalk do mycia rąk i sprzętu produkcyjnego.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W rejestrze zakładów znajduje się 110 obiektów. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów jest zróżnicowany. Niektóre znajdują się w starych budynkach, gdzie nie ma możliwości rozbudowy, czy poprawienia funkcjonalności.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny zobowiązał właścicieli obiektów do utrzymania właściwego stanu sanitarnego pomieszczeń, właściwych warunków przechowywania surowców, ich obróbki wstępnej i wykończeniowej. W wyniku stwierdzonych niezgodności wydano 11 decyzji.

Oceniając sposób żywienia w tych zakładach należy stwierdzić, że jakość żywienia uzależniona jest od stawki finansowej, przyzwyczajzeń żywieniowych i fachowości personelu. Nie zawsze jest ona zgodna z zasadami racjonalnego żywienia. Placówki, które posiadają programy komputerowe na bieżąco obliczają wartość kaloryczną i zawartość składników odżywczych oraz procentowy udział energii pochodzącej z białka, tłuszczów i węglowodanów. Dzięki temu korygują błędy żywieniowe..

Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku - WNIOSKI

1. Na targowiskach kontynuować kontrole wraz z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej, w zakresie wprowadzania do obrotu mięsa z nielegalnego źródła.
2. W zakładach typu hurtownie, chłodnie i zakłady garmażeryjne, w których przechowywane lub używane jest do produkcji mięso surowe i ryby, kontynuować kontrole wraz z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej.
3. W ramach współpracy z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej nasilić działania zmierzające do skuteczniejszego nadzoru nad podmiotami oferującymi do sprzedaży również przez Internet produkty zagrażające życiu i zdrowiu konsumenta.
4. W czasie kontroli sanitarnych w zakładach żywienia zbiorowego, kontynuować ocenianie jadłospisów w zakresie zasad prawidłowego żywienia oraz profilaktyki zapobiegania zatruciom i zakażeniom pokarmowym.
5. W stosunku do roku ubiegłego notuje się wzrost wiedzy i większej świadomości personelu zakładów produkcji i obrotu żywności oraz zakładów żywienia zbiorowego w zakresie bezpieczeństwa żywności.

X. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia

Zdrowie określa się jako stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko brak choroby lub niepełnosprawności. Zdrowie to także zdolność i umiejętność pełnienia ról społecznych, adaptacja do zmian środowiska i radzenia sobie z tymi zmianami.

Oświata zdrowotna jest to wszechstronna praca edukacyjno – wychowawcza dotycząca kształtowania postaw wobec zdrowia i zdrowotnych zachowań ludności, poprzez swoją działalność służy podniesieniu poziomu zdrowia, zmniejszeniu zachorowalności i umieralności społeczeństwa.

Podstawą działalności oświatowo – zdrowotnej jest promocja zdrowia, a celem strategicznym: „Poprawa poziomu zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności”. Jest to podejście zgodne z aktualnymi zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia, zawartymi w strategii „Zdrowie dla wszystkich w XXI wieku”.

Przekształcanie niekorzystnych zachowań zdrowotnych społeczeństwa wymaga podejmowania przez różne instytucje, organizacje, stowarzyszenia itp. szeregu inicjatyw i przedsięwzięć prozdrowotnych.

W myśl aktualnie obowiązującego ustawodawstwa o działalności oświatowo – zdrowotnej wiodącą rolę w tej dziedzinie spełniają Stacje Sanitarne – Epidemiologiczne.

Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi i nadzoruje działalność oświatowo – zdrowotną w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności na bazie aktualnego stanu epidemiologicznego i potrzeb społecznych inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzuje zasady higieny i racjonalnego żywienia.

W związku z tym podjęliśmy współpracę i merytorycznie wspieraliśmy działalność prozdrowotną prowadzoną przez placówki oświatowo – wychowawcze, środki masowego przekazu, placówki służby zdrowia, inne zakłady, instytucje i organizacje – udzielając porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

Realizacja tych zadań wymaga podejmowania i wdrażania różnych form działalności: programów edukacyjnych, szkoleń, prelekcji, konkursów i olimpiad wiedzy o zdrowiu, wystaw, audycji radiowych i telewizyjnych, rozdawnictwa materiałów edukacyjnych itp.

Najważniejszymi celami działalności oświatowo – zdrowotnej podejmowanej przez PPIS w Inowrocławiu w 2008r. były:

- zwiększenie aktywności fizycznej społeczeństwa,
- zmiana nawyków żywieniowych,
- zmniejszenie liczby palaczy tytoniu, zmniejszenie i zmiana struktury spożycia alkoholu, a także zmniejszenie szkód zdrowotnych spowodowanych przyjmowaniem substancji psychoaktywnych,
- ograniczenie czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, życia i nauki człowieka,
- poprawa sytuacji w zakresie profilaktyki chorób, będących głównymi zagrożeniami życia człowieka,
- zapobieganie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w 2008 roku podporządkowane były priorytetem programowym wynikającym z sytuacji epidemiologicznej oraz oceny zagrożeń zdrowia.

Praca w zakresie promocji zdrowia planowana jest zgodnie z potrzebami społecznymi jak i wytycznymi placówek nadrzędnych.

Główne problemy przyjęte do realizacji w 2008 roku to:

Zwiększenie aktywności fizycznej ludności.

1. Popularyzowanie wiedzy o roli aktywności fizycznej dla zdrowia.

Poprawa sposobu żywienia ludności i jakości żywności.

1. Upowszechnianie podawania kwasu foliowego w celu zapobiegania wadom wrodzonym cewy nerwowej u noworodków.
2. Zapobieganie zatruciom pokarmowym.
3. Zapobieganie otyłości.

Zmniejszenie rozpowszechnienia palenia tytoniu.

1. Akcja „Rzuć palenie razem z nami”.
2. Obchody „Światowego dnia bez tytoniu”.
3. Propagowanie wolnego od nikotyny stylu życia poprzez realizowanie przedsięwzięć programowych i nieprogramowych

Zapobieganie szerzeniu się chorób zakaźnych

1. włączenie się w kampanię medialną profilaktyki HIV/AIDS
2. realizacja społecznej kampanii przeciwko meningokokom
3. propagowanie szczepień ochronnych z grupy zalecanych

Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia realizowana była w formie interwencji programowych i nieprogramowych, będących kompleksowo zaplanowanymi działaniami. Formę i treść interwencji edukacyjnych dostosowano do poziomu i stanu wiedzy odbiorcy, do którego interwencje były adresowane.

Szczególne uwagę kierowano na zachowania prozdrowotne dzieci i młodzieży szkolnej, ponieważ stanowią one grupę, w której nawyki zdrowotne nie zdążyły się ukształtować i utrwalić, a co za tym idzie jest to grupa najbardziej podatna na oddziaływanie oświatowo – edukacyjne.

Praca w zakresie promocji zdrowia była planowana i skoordynowana z innymi sekcjami Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej oraz pozyskanymi partnerami. Na terenie Powiatu inowrocławskiego kontynuowano realizację i wdrażano interwencje programowe i nieprogramowe o zasięgu krajowym i wojewódzkim do których należały:

- **„Radosny uśmiech, radosna przyszłość”,**
Ogólnopolski Program dla uczniów szkół podstawowych. Głównym celem programu jest zapobieganie próchnicy i wyrobienie u dzieci nawyku dbania o higienę jamy ustnej.
Adresat programu – uczniowie klas II szkół podstawowych
Zasięg programu – 44 szkoły,
Wydrukowano 1531 uczniów i 1300 rodziców
- **Zapobieganie HIV/AIDS.**
Ogólnopolski Program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV na lata 2007-2011. Program jest realizowany poprzez realizację kampanii medialnych, działań szkoleniowych i edukacyjnych. W 2008 roku kampania medialna była skierowana do młodych ludzi podróżujących po kraju jak i poza granicami naszego kraju oraz do kobiet w ciąży i planujących urodzić dziecko.

Adresaci programu – młodzież szkolna, społeczność lokalna

Zasięg – 9 szkół ponadgimnazjalnych,
lokalne media (Radio GRA)
4 biura podróży,
25 ZOZ

Wyedukowano ok. 4942 osoby.

- **„Różowa wstążeczka”**

Wojewódzki Program zapobiegania nowotworom ze szczególnym uwzględnieniem nowotworów piersi. Celem głównym programu jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zapobiegania nowotworom oraz wyrobienie nawyku samobadania piersi u kobiet jak i mężczyzn, których również ten problem dotyczy.

Adresaci – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych,
rodzice i opiekunowie młodzieży,
grono pedagogiczne,

Zasięg – 7 szkół ponadgimnazjalnych

Wyedukowano 636 uczennice, 456 uczniów, 6 nauczycieli, 150 rodziców

- **„Zapobieganie wadom Cewy Nerwowej”**

Ogólnopolski Program edukacyjny dotyczący zapobiegania powstawaniu pierwotnych wad cewy nerwowej u noworodków. Głównym celem programu było rozpropagowanie przyjmowania przez młode kobiety kwasu foliowego w dawkach profilaktycznych co zapobiega powstawaniu wad cewy nerwowej u noworodków.

Adresaci – dziewczęta, przyszłe matki

Zasięg – 8 szkół ponadgimnazjalnych,

Wyedukowano 788 osób

- **„Wolność oddechu – zapobiegaj astmie”**

Ogólnopolski Program edukacyjny dotyczący zapobiegania astmie. Głównym celem programu jest poszerzenie wiedzy na temat astmy oskrzelowej oraz wczesne wyłonienie dzieci zagrożonych zachorowaniem.

Adresaci – uczniowie klas I – III szkół podstawowych, nauczyciele, rodzice i opiekunowie dzieci

Zasięg – 11 szkół podstawowych

Edukacją objęto 822 uczniów i 564 rodziców

W trakcie realizacji programu w roku szkolnym 2007/2008 wykryto 28 nowych zachorowań na astmę na terenie placówek realizujących program. Dzieci te zostały objęte opieką lekarską.

- **„Trzymaj formę”**

Ogólnopolski Program dotyczący promowania aktywnych form spędzania czasu i prawidłowego odżywiania, a co za tym idzie zapobiegania otyłości wśród dzieci i młodzieży.

Adresaci – uczniowie klas I – III gimnazjów

uczniowie klas V-VI szkół podstawowych

Rodzice i opiekunowie

Zasięg – 10 gimnazjów i 6 szkół podstawowych

Edukacją objęto - 2237 uczniów szkół gimnazjalnych,

290 uczniów szkół podstawowych

658 rodziców

- **„Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce na lata 2008-2011”**
Ogólnopolski Program edukacyjny mający na celu zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy, aktywne i bierne palenie. Propagowanie stylu życia wolnego od dymu tytoniowego.
Adresaci – młodzież szkół ponadgimnazjalnych
Młodzież szkół gimnazjalnych
Uczniowie szkół podstawowych
Społeczność lokalna
Młodzież wypoczywająca na obozach letnich
Grono pedagogiczne
Zasięg – 25 placówek nauczania i wychowania
2 obozy letnie
Wyedukowano 3123 osoby.
- **„Etykieta rozszyfrowana, wiem co kupuję i jem”**
Wojewódzki Program edukacyjny, którego celem jest poprawa stanu wiedzy w zakresie żywienia poprzez edukację młodego konsumenta. Zwiększenie świadomości młodych konsumentów w kierunku potrzeby czytania etykiet.
Adresaci – nauczyciele i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
rodziny uczniów
Zasięg – 2 szkoły ponadgimnazjalne
Wyedukowano 208 uczniów
- **„Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”**
Wojewódzka interwencja nieprogramowa o tematyce zapobiegania zatruciom i zakażeniom pokarmowym w okresie uroczystości I-komunijnych poprzez działania informacyjno-edukacyjne wśród społeczności lokalnych.
Adresaci – rodzice i dzieci oraz osoby profesjonalnie związane z obrotem produktami spożywczymi szczególnie konsumenci i osoby przygotowujące uroczystości komunijne
Zasięg – 20 parafii rzymsko-katolickich
20 szkół podstawowych
Wyedukowano – ok. 800 osób
W okresie uroczystości I-komunijnych nie odnotowano zgłoszeń zatruc pokarmowych.
- **„Jesień w lesie grzyby niesie”- 11 edycja (konkurs plastyczny)**
Wojewódzka interwencja nieprogramowa mająca na celu upowszechnienie i pogłębienie wiedzy na temat lasu i grzybów, spopularyzowanie idei grzybobrania bez pomyłek W związku z tym, że poprzednie 10 edycji interwencja była adresowana do wszystkich typów placówek oświatowo-wychowawczych w 2008 roku zawężono grupę adresatów do młodzieży i dzieci specjalnej troski.
Adresaci – dzieci i młodzież szkół specjalnych
dzieci i młodzież niepełnosprawna
Zasięg – 2 placówki oświatowo – wychowawcze
W konkursie uczestniczyło 33 uczniów.
Przesłano na etap wojewódzki 7 prac plastycznych, jedna praca została nagrodzona przez WSSE Bydgoszcz.

- **Akcja letnia- „Bezpieczne wakacje”**

Wojewódzka interwencja nieprogramowa upowszechniająca zalecenia dotyczące bezpiecznego spędzania wakacji, zapobiegania zatruciom pokarmowym oraz realizacja kampanii społecznych dotyczących zapobiegania nikotynizmowi „Młodość wolna od papierosa”, zapobiegania HIV/AIDS, zapobiegania zakażeniom meningokokami.

Adresaci – uczestnicy wypoczynku letniego ich opiekunowie

społeczność lokalna

zbieracze grzybów i owoców leśnych

klienci biur podróży

Partnerzy – lokalne media

Wyedukowanych – ok. 2000 osób

- **„Życie wolne od nałogów – profilaktyka tytoniowa”**

Wojewódzka interwencja nieprogramowa, której celem jest zdobycie przez uczniów wiedzy i zdolności samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych ludzi

Adresaci – uczniowie klas I –III szkół podstawowych

Zasięg – 2 szkoły podstawowe,

Wyedukowano - 390 uczniów

Wyżej wymienione przedsięwzięcia są poszerzone o działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Inowrocławiu do których należą:

- Organizowanie szkoleń, narad mających na celu pozyskiwanie do realizacji programów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia organizatorów przedsięwzięć prozdrowotnych, zorganizowano:
  - 6 szkoleń, wyszkolono 51 osób
  - 21 narad, 147 uczestników
- Inspirowanie i koordynowanie inicjatyw prozdrowotnych podejmowanych przez różne podmioty społeczne, placówki służby zdrowia, placówki oświatowo – wychowawcze.
- Udzielanie pomocy merytorycznej placówkom promującym zdrowie.
- Dokonywanie oceny działalności oświatowo – zdrowotnej prowadzonej przez nadzorowane placówki poprzez okresowe wizytacje.
- Prowadzenie wypożyczalni i dystrybucji materiałów edukacyjnych do pracy oświatowo – zdrowotnej.
- Nagłaśnianie i organizowanie obchodów:
  - „Światowy Dzień Zdrowia”,
  - „Światowy Dzień bez Tytoniu”,
  - akcji „Rzuć Palenie Razem z Nami”
  - kampanii medialnej z zakresu profilaktyki HIV/AIDS,
  - kampanii społecznej przeciwko zakażeniom meningokokowych
  - kampanii społecznej „Młodość wolna od papierosa”
- Dystrybucja materiałów edukacyjnych.
- Wspieranie i motywowanie samorządów, instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych we wdrażaniu i realizacji programów oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych.
- Organizowanie i włączanie się w realizację konkursów o tematyce prozdrowotnej tak na poziomie krajowym jak i lokalnym.
- Wprowadzanie tematyki prozdrowotnej w ramach wypoczynku letniego i zimowego dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Współpraca z lokalnymi mediami w ramach realizacji zadań i programów prozdrowotnych

- Zorganizowanie i prowadzenie punktu konsultacyjnego dla zbieraczy grzybów, konsultacji w punkcie udziela grzyboznawca.

Osiągnięcia w pracy oświatowo – zdrowotnej to:

- systematyczny wzrost liczby wyedukowanych odbiorców i organizatorów przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia – wyedukowano ok. 16829 osób.
- włączenie do pracy z zakresu promocji zdrowia ludzi nie związanych ze służbą zdrowia i promocją zdrowia – nauczyciele, pracownicy samorządów lokalnych, rzecznicy prasowi Urzędu Miasta i Starostwa
- włączenie do pracy z zakresu promocji zdrowia wielu placówek nauczania i wychowania:
  - 44 szkoły podstawowe,
  - 10 szkół ponadgimnazjalnych
  - 12 szkół gimnazjalnych
- duże zaangażowanie młodzieży w realizację programów prozdrowotnych, udział w imprezach, konkursach, olimpiadach organizowanych na rzecz zdrowia,
- bardzo dobra współpraca z lokalnymi mediami,
- realizacja zadań związanych z programami prozdrowotnymi z udziałem wszystkich pracowników PSSE,
- bardzo dobra współpraca z samorządami lokalnymi, które wspierają i popierają realizację interwencji programowych i nieprogramowych o zasięgu krajowym jak i wojewódzkim realizowanym na terenie naszego Powiatu.

Zamierzamy w jeszcze większym stopniu realizować zadania w zakresie promocji zdrowia, pozyskiwać nowych „Liderów zdrowia”, aktywizować całą społeczność w zakresie dbania o zdrowie własne i innych.

Działalność kontrolno – represyjną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu w 2008 roku obrazuje tabela nr 35

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008r

Tabela nr 12 - Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Inowrocławiu w 2008 roku

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole	decyzje					Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nalożone mandaty	Kwota nalożonych mandatów w złotych	Nalożone kary pieniężne	Kwota nalożonych kar pieniężnych w złotych			
		chemiczne	fizyczne	mikro-biologiczne			wydane w I instancji				wydane w II instancji przez PWIS											
							przez PPIS i PGIS		przez PWIS													
							merytoryczne	płatnicze	merytoryczne	płatnicze												
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19			
Ogółem	1	7114	7673	13394	2695	1842	3805	617	693	-	-	-	186	5	-	-	77	16800	-	-		
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	higiena	komunalna	2	4658	7673	4584	2694	1381	1795	81	110	-	-	-	40	2	-	-	3	350	-	-
		żywności, żywienia i przedmiotów użytku	3	-	-	-	-	460	760	403	329	-	-	-	18	2	-	-	69	15800	-	-
		pracy	4	-	-	-	-	-	261	93	77	-	-	-	9	1	-	-	5	650	-	-
		dzieci i młodzieży	5	2455	-	8810	-	-	358	34	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		radiacyjna	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	epidemiologia	7	1	-	-	1	1	578	6	28	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	
	zapobiegawczy nadzór sanitarny	8	-	-	-	-	-	53	-	121	-	-	-	94	-	-	-	-	-	-	-	
	Inne	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

PODSUMOWANIE

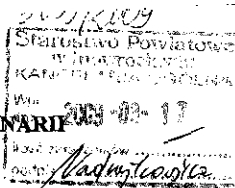
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu prowadził działania mające na celu: kształtowanie motywacji, wiedzy i umiejętności zdrowego stylu życia, a także podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego kontynuował w szczególności:

- zadania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności,
- prowadzenie stałego, systematycznego nadzoru przeciwepidemicznego w celu wczesnego wykrywania i ograniczania rozwoju chorób zakaźnych,
- prowadzenie nadzoru nad placówkami świadczącymi szczepienia ochronne w zakresie zasad prowadzenia szczepień ochronnych i gospodarki preparatami szczepionkowymi,
- prowadzenie nadzoru nad zakładami pracy ze szczególnym uwzględnieniem zakładów, w których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia,
- działania w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach i basenach,
- prowadzenie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Inowrocławiu oceniając stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu inowrocławskiego w 2008 roku stwierdza:

1. W powiecie inowrocławskim pomimo opracowania, wdrożenia, ciągłej weryfikacji i udoskonalania procedur przeciwdziałających szerzeniu się zakażeń zakładowych, należy kontynuować działalność edukacyjną nakierowaną na pracowników i kadrę kierowniczą placówek służby zdrowia, w zakresie odpowiedzialności za wytworzenie i stosowanie jałowego sprzętu i materiałów medycznych.
2. Zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań grypopochodnych.
3. Obowiązkowe szczepienia ochronne u dzieci i młodzieży wykonano w zadowalającym procencie.
4. Większe wodociągi publiczne produkują wodę o zadowalającej jakości .
5. Małe ujęcia wody, często nie zapewniają wody o właściwej jakości zdrowotnej.
6. Wzrost ilości zgłaszanych chorób zawodowych.
7. Brak sal gimnastycznych w niektórych szkołach.
8. Poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów w obiektach żywnościowych poprzez wdrażanie krajowego systemu bezpieczeństwa żywności, wdrażanie systemów kontroli wewnętrznej (dobrej praktyki higienicznej i dobrej praktyki produkcyjnej), a także systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP w zakładach produkcji i obrotu żywnością.
9. Niezadowalający stan sanitarny kiosków spożywczych.

Lod. nr 3

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARI Inowrocław 12.03.2009
W INOWROCŁAWIU

PIW-060/19/09

Starosta Inowrocławski

Informacja

o stanie bezpieczeństwa sanitarno - weterynaryjnego na obszarze powiatu inowrocławskiego za rok 2008.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu

składa poniższą informację dot. realizacji ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej

z zakresu ochrony zdrowia zwierząt, bezpieczeństwa zdrowotnego produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego.

Realizacja zadań Inspekcji Weterynaryjnej na obszarze powiatu inowrocławskiego odbywa się poprzez:

1. badania kontrolne i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz chorób, które mogą być przenoszone ze zwierzęcia na człowieka
2. badanie zwierząt rzeźnych i mięsa oraz produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego
3. kontroli weterynaryjnej zwierząt wprowadzanych na rynek
4. badania monitoringowe substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, zanieczyszczeń środowiskowych, skażeń promieniotwórczych i leków w tkankach zwierząt rzeźnych, żywności pochodzenia zwierzęcego, wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i środkach żywienia zwierząt
5. nadzór i kontrole nad środkami żywienia zwierząt (pasze i karmy)
6. kontrole warunków weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta w zakresie dobrostanu, żywienia zwierząt gospodarskich, warunków sanitarno-weterynaryjnych produkcji mleka oraz identyfikacji i rejestracji zwierząt.
7. egzekwowanie obowiązujących warunków weterynaryjnych we wszystkich nadzorowanych podmiotach, w tym nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego wprowadzanymi na rynek oraz do sprzedaży bezpośredniej

8. sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt.

W zakresie **monitorowania i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowemu zwalczaniu i niektórych chorób odzwierzęcych przenoszących się na człowieka** prowadzone były planowe badania kontrolne w kierunku:

- gruźlicy bydła
- brucelozы bydła
- brucelozы owiec i kóz
- enzoptycznej białaczki bydła
- choroby Aujeszky'ego u świń
- gąbczastego zwyrodnienia mózgu u bydła (BSE)
- klasycznego pomoru świń i dzików
- choroby pęcherzykowej świń
- pryszczycy
- wścieklizny
- wysoce zjadliwej grypy ptaków d. pomór drobiu
- salmonellozy

Badania kontrolne w kierunku gruźlicy i brucelozы bydła obejmują corocznie 1/3 stad na obszarze całego powiatu.

W roku **2008** przeprowadzono badania monitoringowe w kierunku gruźlicy w **526 stadach u 9924 szt. bydła**.

W wyniku przeprowadzonych badań kontrolnych **nie stwierdzono zwierząt zakażonych gruźlicą bydła**.

Natomiast w kierunku brucelozы bydłęcej poddano badaniu kontrolnemu **434 stada u 5956 szt. bydła**. W wyniku przeprowadzonych badań **nie stwierdzono** zakażeń brucelozą bydła.

W zakresie badań kontrolnych dotyczących **brucelozы kóz i owiec** zbadano **141 szt owiec** w wieku rozrodczym w **13 stadach** W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono występowania brucelozы kóz i owiec.

W odniesieniu do enzoptycznej białaczki bydła zbadano ogółem **13.091 szt. bydła w 1385 stadach**. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono zakażenia u **116 szt. w 7 stadach** bydła. Razem w roku 2008 zlikwidowano **160 szt.** bydła zakażonego enzoptyczną białaczką bydła, w tym 44 szt. z roku 2007. W związku z likwidacją bydła białaczkowego wypłacono hodowcom odszkodowanie z budżetu państwa na sumę **119 280** złotych. Aktualnie na koniec 2008 roku stwierdza się **8 stad** objętych działaniami uzdrawiającymi mającymi doprowadzić do uznania tych stad za urzędowo wolne od białaczki, w których nie ma zwierząt seropozytywnych.

W zakresie kontroli występowania **wścieklizny** w populacji lisów wolnożyjących oraz oceny skuteczności doustnych szczepień wykonano badania laboratoryjne zwłok **78 lisów**.

Ponadto poddano obserwacji **244 szt.** zwierząt domowych w związku z pokąsaniem ludzi przez te zwierzęta. U żadnego z obserwowanych zwierząt nie stwierdzono podejrzenia wścieklizny.

W roku 2008 na terenie powiatu inowrocławskiego poddano ochronnemu szczepieniu przeciw wścieklicznie **14 554 psy i 32 koty w 11 355 gosp.domowych.**

Generalnie w roku 2008 nie stwierdzono na obszarze powiatu przypadków wystąpienia wścieklizny u zwierząt gospodarskich, domowych i dzikich.

W zakresie realizacji corocznego programu badań monitoringowych zakażeń zwierząt w **kierunku klasycznego pomoru świń i dzików** wykonano badania laboratoryjne próbek od **29 świń i 25 dzików**, w wyniku których nie stwierdzono wyników dodatnich. W zakresie monitorowania **choroby pęcherzykowej świń** zbadano **10 próbek**. Podobnie w odniesieniu do kontroli występowania **pryszczycy** poddano badaniu laboratoryjnemu **10 próbek krwi**. Nie stwierdzono obecności przeciwciał przeciw wirusom obu tych chorób zakaźnych zwierząt. Badania monitoringowe **grypy ptaków (d. pomór drobiu)** obejmowały badania laboratoryjne **5** próbek kału dzikiego ptactwa wodnego z obszaru naturalnych akwenów wodnych na terenie powiatu oraz **50** próbek krwi od gęsi i kur z ferm hodowlanych. W wyniku tych badań nie stwierdzono wyników dodatnich, wskazujących na zagrożenie wystąpienia grypy ptaków.

W odniesieniu do **gąbczastego zwyrodnienia mózgu u bydła (BSE)** prowadzone były obowiązkowe badania próbek mózgu bydła poddawanego ubojowi w rzeźniach w wieku **powyżej 30 miesięcy** oraz od bydła w wieku powyżej **24 miesięcy**, ubijanego z konieczności. W rzeźniach na terenie powiatu pobrano i przekazano do badania **255 próbek**, natomiast w zakładzie utylizacyjnym **3835 próbek**. Wszystkie badane próbki wykazały wynik **ujemny**.

W ramach realizacji **krajowego programu kontroli zakażeń stad drobiu reprodukcyjnego pałeczkami Salmonella** objęto kontrolą fermy drobiu reprodukcyjnego i wykonano **78 badań** /w tym 43 właścicielskie/, w wyniku których stwierdzono zakażenia pałeczkami salmonella **6** kurników. W związku z tym poddano likwidacji **34 189** kur oraz **145 259** szt. jaj za odszkodowaniem na sumę **978 027** złotych.

W roku 2008 rozpoczęto realizację krajowego programu w zakresie zwalczania choroby Aujeszky'ego u świń we wszystkich stadach na obszarze całego powiatu.

W związku z powyższym poddano 2- krotnemu badaniu **1848** stad trzody chlewnej, pobrano próbki krwi od **33 862** świń, na ogólny stan **102 032** szt. trzody chlewnej.

W wyniku tych badań wykryto **9** stad zakażonych wirusem choroby Aujeszky'ego, w których wszystkie zwierzęta zostały zlikwidowane /540 świń/ za odszkodowaniem na kwotę **94 854** złote.

Program obejmuje jeszcze 3-cie próbkobranie oraz coroczny monitoring wszystkich stad, które będą realizowane w roku 2009 oraz latach następnych.

W zakresie **urzędowych badań zwierząt rzeźnych i mięsa** wykonywanych w rzeźniach i ubojniach oraz w terenowych obwodach badania mięsa w **2008** roku zbadano:

- 126 753 szt. świń
- 2 719 szt. bydła dorosłego
- 135 szt. cieląt
- 52 szt. owiec
- 218 szt. dzików
- 5 557 504 szt. drobiu

Razem 5 688 707 szt. zwierząt, w tym **1326** badań z ubojów domowych na terenie gospodarstwa.

W wyniku w/w badań przed- i poubojowych **za niezdadne do spożycia przez ludzi** zostało uznanych **83 szt.** trzody chlewnej, **81 szt.** bydła, oraz **6797 szt.** drobiu.

Na terenie powiatu w roku **2008** prowadziły działalność w zakresie uboju **4** rzeźnie świń i bydła oraz **2** ubojnie drobiu.

Badania przed- i poubojowe zwierząt rzeźnych wykonywali **upoważnieni lekarze weterynarii** posiadający stosowne decyzje administracyjne oraz umowy zawarte z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Inowrocławiu.

W zakresie nadzoru nad wprowadzaniem zwierząt na rynek, handlu zwierzętami w ramach UE, punktami skupu zwierząt, warunkami transportu w aspekcie przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt, przeprowadzano kontrole realizowane przez **inspektorów powiatowego inspektoratu weterynarii** w Inowrocławiu oraz **26 upoważnionych lekarzy weterynarii** praktykujących na terenie powiatu. W wyniku tych działań przeprowadzono w ciągu **2008** roku **286** kontroli z zakresu obrotu zwierzętami.

W zakresie kontroli bezpieczeństwa zdrowotnego surowców zwierzęcych i żywności pochodzenia zwierzęcego **Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu** prowadził w ramach **krajowego planu monitorowania** pobieranie prób pochodzących od zwierząt żywych, z tkanek zwierzęcych, produktów zwierzęcych i żywności do badań laboratoryjnych w kierunku **obecności substancji niedozwolonych lub przekroczenia dopuszczalnych, poziomów zanieczyszczeń środowiskowych, pozostałości chemicznych, biologicznych leków i skażeń promieniotwórczych.** Szczegółowo monitoring ten obejmuje kontrolę w kierunku obecności antybiotyków, sulfamidów, sterydów anabolicznych, metali ciężkich, środków ochrony roślin, oraz skażeń promieniotwórczych w mięsie, narządach wewnętrznych zwierząt, drobiu, rybach, mleku, miodzie, krwi, moczu oraz w wodzie pitnej używanej do pojenia zwierząt. W roku **2008** pobrano w ramach realizacji **krajowego planu monitorowania** pozostałości **139 próbek.** W **2 próbkach** stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń i pozostałości lub obecności substancji niedozwolonych. W związku z powyższym zostało wdrożone stosowne postępowanie karno-administracyjne.

Powiatowy Lekarz Weterynarii realizuje także **nadzór nad produkcją , obrotem i stosowaniem pasz** w żywieniu zwierząt gospodarskich. W roku **2008** przeprowadzono **36** kontroli w **wytwórniach pasz** oraz **13** w punktach obrotu pasz działającymi na terenie powiatu. W zakresie realizacji programu kontroli jakości zdrowotnej środków żywienia zwierząt pobrano do badań laboratoryjnych w 2008 roku **114 próbek** różnych środków żywienia zwierząt. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono w I próbie obecność pałeczek salmonella oraz w I probce obecność niedozwolonego białka zwierzęcego. W obu tych przypadkach wdrożono stosowne postępowanie karno –administracyjne. Ponadto przeprowadzono kontrole w zakresie produkcji pasz na potrzeby własnej produkcji zwierzęcej w **74** gospodarstwach rolnych ,które produkują zwierzęta gospodarskie na rynek.

W odniesieniu do kontroli **warunków sanitarno - weterynaryjnych produkcji mleka** wprowadzanego na rynek przeprowadzono **457** kontroli w gospodarstwach utrzymujących bydło mleczne. Przedmiotem tych kontroli były weterynaryjne warunki produkcji mleka, warunki utrzymania zwierząt (dobrostan) oraz żywienie zwierząt. W związku z oceną w gospodarstwach warunków produkcji mleka przeznaczonego na rynek wydano **456 zaświadczenia** stwierdzające spełnienie obowiązujących w tym zakresie przepisów i dopuszczających do sprzedaży mleka na rynek.

Ponadto w zakresie **kontroli identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich** przeprowadzono fizyczne kontrole **541** stad w gospodarstwach utrzymujących bydło oraz **4** stada owiec.

W wyniku tych kontroli podjęte zostały działania administracyjne i karne, mające na celu usunięcie stwierdzonych przypadków nieprawidłowości w zakresie prowadzenia rejestru zwierząt w gospodarstwach oraz znakowania zwierząt zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Na terenie powiatu inowrocławskiego prowadzi działalność **zakład utylizacyjny STRUGA S.A.** w Jeziuckiej Strudze gm. Rojewo, który zajmuje się zbieraniem, przetwarzaniem i spalaniem zwłok zwierzęcych oraz niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego kwalifikowanych do **kat. I**. W wyniku przetwarzania tego surowca wytwarzana jest mączka i tłuszcz przeznaczone **wyłącznie do spalania**. W roku **2008** przetworzono w tym zakładzie 29 199 ton surowca kat. I i II ,w wyniku czego uzyskano **7091 t** mączki oraz **2390 t** tłuszczu do spalania. W zakresie nadzoru weterynaryjnego nad działalnością zakładu utylizacyjnego STRUGA S.A. w Jeziuckiej Strudze przeprowadzono w **2008 r. 12** kontroli w **zakładzie przetwórczym** oraz **12** kontroli w **zakładzie spalania mączki i tłuszczu zwierzęcego**.

Ponadto **Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu** nadzorował i kontrolował warunki weterynaryjne w innych podmiotach znajdujących się w rejestrze podmiotów nadzorowanych:

- 2 masarnie
- 4 rzeźnie
- 2 ubojnie drobiu
- 4 punkty skupu dziczyzny
- 2 fermy prod. jaja konsumpcyjne
- 17 ferm jaj wylęgowych
- 37 ferm drobiu rzeźnego
- 4 zakłady wylęgu drobiu
- 1 zakład produkcji nasienia
- 6 punktów kopulacyjnych
- 21 punktów unasienniania zwierząt
- 3 podmioty hodowli ryb
- 19 punktów skupu zwierząt
- 1 schronisko dla zwierząt
- 2 podmiot zajmujący się wystawami zwierząt
- 27 podmioty lecznictwa zwierząt.
- 2 zakłady mleczarskie
- 3 zakłady garnażeryjne
- 14 zakładów przetwórstwa żywności do sprzedaży bezpośredniej
- 196 pasiek pszczelich
- 9 wytwórni pasz
- 2 spalarnie mączki i tłuszczu zwierzęcego

Ogółem w roku **2008** wykonano we wszystkich nadzorowanych podmiotach następujące kontrole:

- 101 kontroli w rzeźniach i zakł.przetw.żywności
- 457kontroli obór mlecznych
- 71 kontroli wytwarzania pasz na własne potrzeby
- 286 kontroli p. skupu i obrotu zwierzętami gospodarskimi
- 12 kontrole zakł.utylicacyjnego
- 12 kontroli spalarni odpadów zwierzęcych
- 49 kontroli wytwórni i obrotu paszami
- 545 kontrole w zakresie IRZ
- 73 kontroli śr.transportu zwierząt
- 71 kontroli żywienia zwierząt
- 807 kontroli w zakr. utrzymywania zwierząt
- 21 kontroli p. unasienniania zwierząt
-

Razem 2505 kontrole

W wyniku tych kontroli przeprowadzono szereg postępowań administracyjnych mających na celu poprawę warunków i spełnienie obowiązujących przepisów. Ogółem w ramach **postępowań administracyjnych** wydano dla nadzorowanych podmiotów **3884 decyzji** dot.

spełnienia warunków i dopuszczenia do działalności, usunięcia stwierdzonych uchybień oraz urzędowego uznania stad za wolne od gruźlicy, brucelozy, białaczki bydła i ch. Aujeszky'ego.

Podsumowując powyższą informację o realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu inowrocławskiego należy stwierdzić, że sytuacja w zakresie stanu epizootycznego oraz bezpieczeństwa sanitarno-weterynaryjnego powiatu roku **2008** była zadowalająca.

W wyniku przeprowadzonych badań monitoringowych w kierunku gruźlicy i brucelozy potwierdzono, że teren powiatu jest wolny od tych chorób zakaźnych. Natomiast w zakresie białaczki bydła w 8 stadach prowadzone będą dalsze działania w zakresie uzyskania statusu urzędowo wolnego od tej choroby.

Nie stwierdzono na obszarze powiatu wystąpienia wścieklizny wśród zwierząt gospodarskich, domowych oraz dzikich.

W zakresie realizacji programu zwalczania ch. Aujeszky'ego u świń sytuacja jest bardzo pomyślna. Stwierdzono zakażenie 9 stad na 1848 zbadanych, co stanowi 0,49 % wszystkich stad w powiecie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wdrożono liczne postępowania administracyjne mające na celu poprawę warunków technicznych, organizacyjnych i sanitarno-higienicznych w nadzorowanych podmiotach. Te działania zmierzały do podniesienia standardów produkcyjnych w rolnictwie i realizacji wymagań weterynaryjnych określonych w obowiązujących przepisach krajowych i wspólnotowych.

Realizowana metodyka nadzoru weterynaryjnego zmierza do objęcia kompleksowym nadzorem przez Inspekcję Weterynaryjną biologicznego łańcucha żywnościowego wg zasady „od pola do stołu”- co oznacza weterynaryjną kontrolę produkcji pierwotnej surowców paszowych, pasz, zwierząt gospodarskich i surowców pochodzenia zwierzęcego na każdym etapie ich produkcji, przetwarzania i obrotu - w celu ochrony zdrowia zwierząt i weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego.

Inspekcja Weterynaryjna
Powiatowy Inspektorat Weterynaryjny
ul. Dębna 10
81-100 INOWROCŁAW
tel. 52 72 22 26

Powiatowy i szerytwarz w inowrocławiu

Łukasz...